

**SVEUČILIŠTE U RIJECI
FILOZOFSKI FAKULTET**

**Sveučilišni prijediplomski studij
Povijest
(dvopredmetni)**

**Izvedbeni planovi
ljetni semestar akademske godine
2024./2025.**

FILOZOFSKI FAKULTET U RIJECI**ODSJEK ZA POVIJEST****Studijski program: SVEUČILIŠNI PRIJEDIPLOMSKI STUDIJ POVIJEST (DVOPREDMETNI)****Akademski godina 2024./2025.****POPIS PREDMETA I. GODINE PRIJEDIPLOMSKOGA STUDIJA****II. semestar****Obavezni predmeti**

Nositelj predmeta / asistent	Predmet	Šifra	Fond sati (p + v + s)	Vrsta vježbi	ECTS bodovi	Ocjenjuje se (DA/NE)
dr. sc. Feđa Milivojević	Povijest rimske civilizacije		30+0+15	-	6	DA
dr. sc. Goran Bilogrivić	Hrvatska ranosrednjovjekovna povijest		30+0+0	-	3	DA
dr. sc. Goran Bilogrivić	Ranosrednjovjekovna Europa		30+0+0	-	3	DA

Interni izborni predmeti

Nositelj predmeta / asistent	Predmet	Šifra	Fond sati (p + v + s)	Vrsta vježbi	ECTS bodovi	Ocjenjuje se (DA/NE)
dr. sc. Barbara Riman	Nacionalne manjine: pristup istraživanju		15+0+15	-	3	DA
dr. sc. Kosana Jovanović	Ceremonijali, rituali, mitovi i legende u srednjem vijeku*		30+0+0	-	3	DA
dr. sc. Lovro Kralj	Komparativna povijest fašizma i genocida u jugoistočnoj Europi*		0+15+15	A	3	DA
dr. sc. Mila Orlić	Mimesis: književnost i kinematografija u odnosu na historiografiju		30+0+0	-	3	DA
dr. sc. Andrea Roknić Bežanić	Stručna praksa VI		0+30+0	T	3	DA
dr. sc. Lovro Kralj	Historiografija antisemitizma i holokausta: Interpretacije, pristupi i debate*		0+15+15	A	3	DA
dr. sc. Feđa Milivojević	Rimsko osvajanje istočnog Jadrana (229.-35.g.pr.Kr.)		30+0+0	-	3	DA
dr. sc. Tomislav Popić	Pomoćne povijesne znanosti I		30+0+0	-	3	DA

*communis

Napomena: Student je dužan odabrati **3 ECTS boda iz grupe internih izbornih predmeta** (šifra izborne grupe **6488**).

- Studenti su tijekom prijediplomskog studija dužni **barem jednom** odabrati predmet **Stručna praksa**.

Sve obveze studenta regulirane su izvedbenim planom kolegija i podjednako se odnose na studente u izvanrednom i redovitom statusu, uz iznimku obveznosti prisutnosti na nastavi. Studenti u izvanrednom statusu prisustvuju nastavi 50% u odnosu na studente u redovitom statusu (regulirano pojedinačnim izvedbenim planom kolegija), a odstupanja mogu prethodno dogovoriti s nositeljima kolegijima.

FILOZOFSKI FAKULTET U RIJECI**ODSJEK ZA POVIJEST**Studijski program: SVEUČILIŠNI PRIJEDIPLOMSKI STUDIJ **POVIJEST** (DVOPREDMETNI)

Akademska godina 2024./2025.

POPIS PREDMETA II. GODINE PRIJEDIPLOMSKOGA STUDIJA**IV. semestar****Obavezni predmeti**

Nositelj predmeta / asistent	Predmet	Šifra	Fond sati (p + v + s)	Vrsta vježbi	ECTS bodovi	Ocjenjuje se (DA/NE)
dr. sc. Dubravka Božić Bogović / Vjeran Brezak	Novovjekovna povijest Hrvatske od 16. do 18. stoljeća	230672	30+0+15	-	6	DA
dr. sc. Maja Čutić Gorup	Novovjekovna povijest Europe od 16. do 18. stoljeća	200697	30+0+15	-	6	DA

Interni izborni predmeti

Nositelj predmeta / asistent	Predmet	Šifra	Fond sati (p + v + s)	Vrsta vježbi	ECTS bodovi	Ocjenjuje se (DA/NE)
dr. sc. Barbara Riman	Nacionalne manjine: pristup istraživanju		15+0+15	-	3	DA
dr. sc. Kosana Jovanović	Ceremonijali, rituali, mitovi i legende u srednjem vijeku*		30+0+0	-	3	DA
dr. sc. Lovro Kralj	Komparativna povijest fašizma i genocida u jugoistočnoj Europi*		0+15+15	A	3	DA
dr. sc. Mila Orlić	Mimesis: književnost i kinematografija u odnosu na historiografiju		30+0+0	-	3	DA
dr. sc. Andrea Roknić Bežanić	Stručna praksa VI		0+30+0	T	3	DA
dr. sc. Lovro Kralj	Historiografija antisemitizma i holokausta: Interpretacije, pristupi i debate*		0+15+15	A	3	DA
dr. sc. Feđa Milivojević	Rimsko osvajanje istočnog Jadrana (229.-35.g.pr.Kr.)		30+0+0	-	3	DA
dr. sc. Tomislav Popić	Pomoćne povijesne znanosti I		30+0+0	-	3	DA

*communis

Napomena: Student je dužan odabrati **3 ECTS boda iz grupe internih izbornih predmeta** (šifra izborne grupe **6605**).• Studenti su tijekom prijediplomskog studija dužni **barem jednom** odabrati predmet **Stručna praksa**.

FILOZOFSKI FAKULTET U RIJECI**ODSJEK ZA POVIJEST**Studijski program: SVEUČILIŠNI PRIJEDIPLOMSKI STUDIJ **POVIJEST** (DVOPREDMETNI)

Akademska godina 2024./2025.

POPIS PREDMETA III. GODINE PRIJEDIPLOMSKOGA STUDIJA**VI. semestar****Obavezni predmeti**

Nositelj predmeta / asistent	Predmet	Šifra	Fond sati (p + v + s)	Vrsta vježbi	ECTS bodovi	Ocjenjuje se (DA/NE)
dr. sc. Andrea Roknić Bežanić/ dr. sc. Lovro Kralj	Hrvatska od 1918. do 1990.	160308	30+0+15	-	5	DA
dr. sc. Darko Dukovski	Suvremena povijest Europe	160309	30+0+15	-	4	DA

Interni izborni predmeti

Nositelj predmeta / asistent	Predmet	Šifra	Fond sati (p + v + s)	Vrsta vježbi	ECTS bodovi	Ocjenjuje se (DA/NE)
dr. sc. Barbara Riman	Nacionalne manjine: pristup istraživanju		15+0+15	-	3	DA
dr. sc. Kosana Jovanović	Ceremonijali, rituali, mitovi i legende u srednjem vijeku*		30+0+0	-	3	DA
dr. sc. Lovro Kralj	Komparativna povijest fašizma i genocida u jugoistočnoj Europi*		0+15+15	A	3	DA
dr. sc. Mila Orlić	Mimesis: književnost i kinematografija u odnosu na historiografiju		30+0+0	-	3	DA
dr. sc. Andrea Roknić Bežanić	Stručna praksa VI		0+30+0	T	3	DA
dr. sc. Lovro Kralj	Historiografija antisemitizma i holokausta: Interpretacije, pristupi i debate*		0+15+15	A	3	DA
dr. sc. Feđa Milivojević	Rimsko osvajanje istočnog Jadrana (229.-35.g.pr.Kr.)		30+0+0	-	3	DA
dr. sc. Tomislav Popić	Pomoćne povijesne znanosti I		30+0+0	-	3	DA

*communis

Napomena: Student je dužan odabrati **3 ECTS boda iz grupe internih izbornih predmeta** (šifra izborne grupe **7555**).

- Studenti su tijekom prijediplomskog studija dužni barem jednom odabrati predmet *Stručna praksa*.

Završni rad / završni ispit vrednuje se sa 6 ECTS bodova (pri čemu svaki studij dvopredmetne kombinacije u VI. semestru participira s 3 ECTS boda).

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Povijest rimske civilizacije		
Studij	Sveučilišni prijediplomski studij <i>Povijest</i> (dvopredmetni)		
Semestar	II.		
Akadska godina	2024./2025.		
Broj ECTS-a	6		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+15+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne		
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Feđa Milivojević		
	Kabinet	F-439	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka		
	Telefon	051/265-734	
	e-mail	feda.milivojevic@uniri.hr	
Suradnik na kolegiju	Vjeran Brezak, mag. hist., naslovni asistent		
	Kabinet	F-437	
Vrijeme za konzultacije	Prije i poslije seminara i po dogovoru e-mailom		
	Telefon	-	
	e-mail	vjeran.brezak@uniri.hr	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
<p>Počeci Rima u sklopu italskog razvoja brončanog i željeznog doba, s doprinosom grčke kolonizacije i Etruščana. Počeci Rima, rimsko kraljevstvo: tradicija i arheologija. U okviru prikaza rimske republike, središnja tematika je društvena i politička povijest, te razvitak institucija, napose prava, pri čemu se naglasak stavlja na uređenje i funkcioniranje Republike. Organizacija kulta i važnost obreda u javnom i privatnom životu. Ratovi: samnitski, punski, okretanje prema istoku i ratovi s Makedonijom i dominacija u Grčkoj. Osvajanje Hispanije. Kriza republike: reforme braće Grakho. Gaj Marije. Sula. Prvi trijumvirat. Građanski rat. Drugi trijumvirat i propast Republike. Rimski prodor na sjeverozapad Ilirika: Histrija, Japudija, Liburnija, Panonija, Delmati. Nakon analitičkog prikaza postanka carstva, detaljnije se prikazuju novi aspekti društvenog razvoja, ponajprije u provincijama. Fenomen romanizacije pokazuje se kao skup procesa koji mijenjaju lik velikog dijela Europe, pri čemu se osobiti naglasak stavlja na municipalizaciju, ulogu vojske, te probleme gospodarstva (zemljoposjed i agrarni odnosi, uloga tržišta i jačanja "naturalne ekonomije", uloga robova, oslobođenika i kolonata). Dat će se primjer studija slučaja za sva razdoblja, s naglaskom na ustroj provincije Dalmacije i Panonije, te koji su vidovi romanizacije u ovom području. Zaključni dio obuhvaća razdoblje kasne antike, u okviru kojega se obrađuju kristijanizacija, uspostava dominata, opadanje urbaniteta, te civilizacijski i državni rascjep na istočni i zapadni dio Carstva koji je u podlozi različitih smjerova razvoja u daljnjoj povijesti. Ovo će se prikazati na nekoliko primjera studije slučaja, a poseban naglasak će biti stavljen na područje današnje Republike Hrvatske.</p>			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
<p>Nakon odslušanog i položenog kolegija studenti će biti sposobni:</p> <ul style="list-style-type: none"> -nabrojiti, definirati i opisati osnovne pojmove i probleme vezane uz rimsku povijest -opisati i objasniti povijesnu geografiju Italije i rimskih provincija -kritički analizirati povijesne izvore -na odabranim primjerima objasniti specifičnosti političkog, društvenog i ekonomskog razvoja rimske države i usporediti ih kroz različita razdoblja, ispitivati uzročno-posljedične veze, te zaključivati o njihovom povijesnom značenju. 			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X	X	X	
Terenska	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo

nastava			
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	1,5	0	
Seminar	0,5	10	
Kolokvij 1	1,25	30	
Kolokvij 2	1,25	30	
ZAVRŠNI ISPIT	1,5	30	
UKUPNO	6	100	
Opće informacije			
Varijanta 2 sa završnim ispitom			
Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.			
<ul style="list-style-type: none"> - Tijekom nastave student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova. - Na završnom ispitu student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova. 			
Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:			
OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI		
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova		
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova		
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova		
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova		
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova		
IV. LITERATURA			
OBVEZNA LITERATURA			
Povijest 3, Helenizam i Rimsko Carstvo (ur. E.Cravetto/I.Goldstein), Zagreb 2007. (poglavlja koja se odnose na Italiju i Rim) Povijest 4, Rimsko Carstvo, (ur. E.Cravetto/I.Goldstein), Zagreb 2007. Povijest 5, Kasno rimsko carstvo i rani srednji vijek (ur. E.Cravetto/I.Goldstein), Zagreb 2007. (poglavlja koja se odnose na Rimsko carstvo) Šašel Kos, Marjeta, <i>Appian and Illyricum</i>, Ljubljana, 2005. Ward, Allen M., Heichelheim, Fritz M., Yeo, Cedric A., <i>History of the Roman People</i> , Routledge, London, New York, 2016.			
IZBORNA LITERATURA			
Carcopino J., Rim u razdoblju najvišeg uspona carstva, Naprijed, Zagreb, 1981. The Cambridge Ancient History, 2. ili 3. izdanje, sv. 7-14, 1989-2005. (odabrana poglavlja) Grimal P., Rimsko carstvo, Jugoslavija, Beograd, 1968. Lisičar, Petar, <i>Grci i Rimljani</i>, Zagreb 1971. (odabrana poglavlja) Maškin N.A., Historija starog Rima, Naučna knjiga, Beograd (više izdanja) Matijašić, R., <i>Hrvatske zemlje u antici do cara Dioklecijana</i> , Zagreb, 2009. Matijašić, R., <i>Povijest hrvatskih zemalja u kasnoj antici od Dioklecijana do Justinijana</i> , Zagreb, 2012. Pallottino M., Etruščani, Zagreb, 2008. <i>Stotinu hrvatskih arheoloških nalazišta</i> , Zagreb, 2006. Wilkes, J.J., <i>Dalmatia</i>, London, 1969. Napomena: Studenti će tijekom nastave dobiti upute o korištenju literature, te će u sklopu seminarskog rada dobiti posebne tekstove iz antičkih književnih izvora, te sekundarne literature na kojima će raditi analize.			
V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU			

POHAĐANJE NASTAVE	
Studenti su dužni biti nazočni na 70% predavanja.	
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA	
<ul style="list-style-type: none"> • Usmeno • Pismeno: <ul style="list-style-type: none"> a) oglasna ploča Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta u Rijeci b) web stranice Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta u Rijeci c) Merlin 	
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA	
Konzultacije prema rasporedu; e-mail.	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Usmeno.	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	3. i 17. 2. 2025. g. u 11:00h
Ljetni	16. i 30. 6. 2025. g. u 11:00h
Jesenski	28. 8. i 11. 9. 2025. g. u 11:00h
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEMA
I.	Uvod u rimsku povijest: izvori i problemi. Predrimska Italija: narodi i kulture.
II.	Od osnutka Grada: rana povijest Rima.
III.	Rana Rimski Republika: razvoj društvenih i političkih institucija I.
IV.	Rana Rimski Republika: razvoj društvenih i političkih institucija II.
V.	Rimska ekspanzija na Mediteranu I.
VI.	Rimska ekspanzija na Mediteranu II.
VII.	KOLOKVIJ 1 Križa 2. st. pr. Kr. Braća Grakho i počeci kraja.
VIII.	Rimski građanski ratovi i slom Republike.
IX.	Augustov principat: država, društvo, kultura.
X.	Julijevsko-kladijevski dinastija.
XI.	KOLOKVIJ 2 Godina četiri cara. Flavijevski dinastija (umjesto termina seminara)
XII.	Pet dobrih careva: vrhunac carstva.
XIII.	Dinastija Severa i križa carstva.
XIV.	Dioklecijan i njegove reforme. Tetrarhija – nastanak i slom.
XV.	Konstantin i kasna antika. Teodozije i podjela carstva.

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA

<p>Nabrojati, definirati i opisati osnovne pojmove i probleme vezane uz rimsku povijest.</p>	<p>Počeci Rima u sklopu italskog razvoja brončanog i željeznog doba, s doprinosom grčke kolonizacije i Etruščana. Počeci Rima, rimsko kraljevstvo: tradicija i arheologija. U okviru prikaza rimske republike, središnja tematika je društvena i politička povijest, te razvitak institucija, napose prava, pri čemu se naglasak stavlja na uređenje i funkcioniranje Republike. Organizacija kulta i važnost obreda u javnom i privatnom životu. Ratovi: samnitski, punski, okretanje prema istoku i ratovi s Makedonijom i dominacija u Grčkoj. Osvajanje Hispanije.</p>	<p>Predavanje. Rasprava.</p>	<p>Sudjelovanje u raspravi. Kolokvij. Seminar. Završni pismeni ispit.</p>
<p>Opisati i objasniti povijesnu geografiju Italije i rimskih provincija.</p>	<p>Križa republike: reforme braće Grakho. Gaj Marije. Sula. Prvi trijumvirat. Građanski rat. Drugi trijumvirat i propast republike. Rimski prodor na sjeverozapad Ilirika: Histrija, Japudija, Liburnija, Panonija, Delmati. Nakon analitičkog prikaza postanka carstva, detaljnije se prikazuju novi aspekti društvenog razvoja, ponajprije u provincijama. Fenomen romanizacije pokazuje se kao skup procesa koji mijenjaju lik velikog dijela Europe, pri čemu se osobiti naglasak stavlja na municipalizaciju, ulogu vojske, te probleme gospodarstva (zemljoposjed i agrarni odnosi, uloga tržišta i jačanja "naturalne ekonomije", uloga robova, oslobođenika i kolonata). Dat će se primjer studija slučaja za sva razdoblja, s naglaskom na ustroj provincije Dalmacije i Panonije, te koji su vidovi romanizacije u ovom području. Zaključni dio obuhvaća razdoblje kasne antike, u okviru kojega se obrađuju kristijanizacija, uspostava dominata, opadanje urbaniteta, te civilizacijski i državni rascjep na istočni i zapadni dio Carstva koji je u podlozi različitih smjerova razvoja u daljnjoj povijesti. Ovo će se prikazati na nekoliko primjera studije slučaja, a poseban naglasak će biti stavljen na područje današnje Republike Hrvatske.</p>	<p>Predavanje. Analiza karata (samostalno i rad u grupi). Rasprava.</p>	<p>Sudjelovanje u raspravi. Kolokvij. Završni pismeni ispit.</p>
<p>Kritički analizirati povijesne izvore.</p>	<p>Na odabranim primjerima objasniti specifičnosti političkog, društvenog i ekonomskog razvoja rimske države i usporediti ih kroz različita razdoblja, ispitivati uzročno-posljedične veze, te zaključivati o njihovom povijesnom značenju.</p>	<p>Predavanje. Rad na izvornim povijesnim tekstovima i prikazima arheološkog materijala (samostalno i rad u grupi). Rasprava.</p>	<p>Sudjelovanje u raspravi. Seminar.</p>
<p>Na odabranim primjerima objasniti specifičnosti političkog, društvenog i ekonomskog razvoja rimske države i usporediti ih kroz različita razdoblja, ispitivati uzročno-posljedične veze, te zaključivati o njihovom povijesnom značenju.</p>	<p>Predavanje. Rasprava.</p>	<p>Sudjelovanje u raspravi. Kolokvij. Seminar. Završni pismeni ispit.</p>	

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Hrvatska ranosrednjovjekovna povijest		
Studij	Sveučilišni prijediplomski studij <i>Povijest</i> (dvopredmetni)		
Semestar	II.		
Akadska godina	2024./2025.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne		
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Goran Bilogrivić		
	Kabinet	F-438	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Bit će objavljeno naknadno.		
	Telefon	051/265-732	
	e-mail	goran.bilogrivic@uniri.hr	
Suradnik na kolegiju			
	Kabinet		
	Vrijeme za konzultacije		
	Telefon		
	e-mail		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
<p>Na kolegiju se, među ostalim, obrađuju sljedeće teme: Uvod u hrvatski rani srednji vijek - prostor, vrijeme, izvori. Avari, Slaveni i Hrvati – pitanja doseobe i etnogeneze. Istočna jadranska obala i Bizant u 7. i 8. st. Franci, Istra, Dalmacija i Donja Panonija. Formiranje sklavinija; ustanak kneza Ljudevita. Formiranje Hrvatske Kneževine; knezovi Mislav, Trpimir i Domagoj. Pokrštanje i kristijanizacija; crkvena organizacija u 9. stoljeću; ninska biskupija. Vrijeme kneza Branimira; kraj franačke prevlasti; pitanje splitskog nadbiskupa; Bazilije I. "Mračno" 10. stoljeće; splitski crkveni sabori; Tomislav; kraljevi i kraljica; ban; županije. Dinastičke borbe; Venecija i pitanje prevlasti na istočnom Jadranu. Krešimir IV.; strukture i doseg kraljevske vlasti; hrvatski biskup; crkvene reforme 11. stoljeća; protureformska struja. Zvonimir, Ugri i promjena vladarske dinastije; <i>Pacta conventa</i>. Društvo, društvene promjene i razvoj; počeci feudalnih odnosa; svakodnevni život. Kultura i umjetnost, arhitektura, pismenost. Ranosrednjovjekovna Hrvatska u kontekstu susjednih zemalja i širem europskom.</p>			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
<p>Nakon odslušanog i položenog kolegija studenti će biti sposobni:</p> <ul style="list-style-type: none"> - identificirati, definirati i objasniti osnovne pojmove i probleme hrvatske ranosrednjovjekovne povijesti - izdvojiti i razlikovati sačuvane izvorne podatke od naknadnih interpretacija - kritički interpretirati različite ranosrednjovjekovne teme - argumentirano zaključivati o prošlosti uopće 			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X		X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
X			X
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	1	0	
Aktivnost u nastavi i	0,25	5	

samostalni rad (rad na izvorima), terenska nastava		
Kontinuirana provjera znanja 1	0,375	25
Kontinuirana provjera znanja 2	0,375	25
ZAVRŠNI ISPIT	1	45
UKUPNO	3	100

Opće napomene:

Tijekom semestra pišu se dva kolokvija, prisustvovanje kojima je obavezno. Mogućnosti naknadnog pisanja ili ispravaka kolokvija neće biti.

Studenti će također dobiti na čitanje odabrane izvore za hrvatsku ranosrednjovjekovnu povijest, o kojima će se potom diskutirati na predavanjima.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

BUDAK, Neven, *Hrvatska povijest od 550. do 1100.*, Zagreb: Leykam international, 2018.

GRAČANIN, Hrvoje, *Južna Panonija u kasnoj antici i ranom srednjovjekovlju (od konca 4. do konca 11. stoljeća)*, Zagreb: Plejada, 2011. (odabrana poglavlja).

NIKOLIĆ JAKUS, Zrinka (ur.), *Nova zraka u europskom svjetlu. Hrvatske zemlje u ranome srednjem vijeku (oko 550 – oko 1150)*, Zagreb: Matica hrvatska, 2015. (odabrana poglavlja).

Izvori:

Konstantin Porfirogenet, *O upravljanju carstvom*, Zagreb: Dom i svijet, 2003. (odabrana poglavlja).

Toma Arhiđakon, *Historia Salonitana. Povijest salonitanskih i splitskih prvosvećenika*, Split: Književni krug, 2003. (odabrana poglavlja).

KLAIĆ, Nada (ur. i prev.), *Izvori za hrvatsku povijest do 1526. godine*, Zagreb: Školska knjiga, 1972. (odabrani primjeri).

MATIJEVIĆ SOKOL, Mirjana – SOKOL, Vladimir, *Hrvatska i Nin u doba kneza Branimira*, 2. izd., Zagreb: Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu, 2005.

IZBORNA LITERATURA

BUDAK, Neven, *Na dnu društvene ljestvice. Robovi i služinčad na istočnoj jadranskoj obali*, Zagreb: Leykam international, 2021.

GOLDSTEIN, Ivo, *Hrvatski rani srednji vijek*, Zagreb: Novi Liber, 1995.

GOLDSTEIN, Ivo, *Hrvati, hrvatske zemlje i Bizant*, Zagreb: FF press, 2003.

GOLDSTEIN, Ivo – GRGIN, Borislav, *Europa i Sredozemlje u srednjem vijeku*, Zagreb: Novi Liber, 2006., str. 13-242.

LEVAK, Maurizio, *Slaveni vojvode Ivana. Kolonizacija Slavena u Istri u početnom razdoblju franačke uprave*, Zagreb: Leykam international, 2007.

MILOŠEVIĆ, Ante (ur.), *Hrvati i Karolinzi*, sv. I i II, Split: MHAS, 2000.
 ORTHALI, Gherardo, CRACCO, Giorgio et al., *Povijest Venecije*, sv. I., Zagreb: Antibarbarus, 2007.
 OSTROGORSKI, Georgije, *Povijest Bizanta, 324. – 1453.*, Zagreb: Golden marketing – Tehnička knjiga, 2006. (odabrana poglavlja).
 RAUKAR, Tomislav, *Hrvatsko srednjovjekovlje*, Zagreb: Školska knjiga – Zavod za hrvatsku povijest FF-a, 2007. (odabrana poglavlja).

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su obavezni prisustvovati na 70% sati. Prisutnost na nastavi mora biti aktivna. To znači da se od studenata očekuje da dolaze spremni na nastavu i da odrade sve prethodno zadane obaveze i zadatke.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Merlin, oglasna ploča, web stranice, elektronička pošta.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Studenti mogu kontaktirati nastavnika:

- osobno u vrijeme konzultacija
- elektroničkom poštom

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Usmeno.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	10. i 24. 2. 2025. g. u 11:00 h
Ljetni	23. 6. i 7. 7. 2025. g. u 11:00 h
Jesenski	26. 8. i 9. 9. 2025. g. u 11:00 h

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEMA
1.	Uvod u kolegij i hrvatsku ranosrednjovjekovnu povijest – prostor, vrijeme, izvori.
2.	Slaveni i Hrvati – pitanja doseobe i etnogeneze.
3.	7. i 8. stoljeće. Istočna jadranska obala i Bizant.
4.	Karolinška Istra, Dalmacija i Donja Panonija.
5.	Mislav, Trpimir i Hrvatska Kneževina.
6.	Kolokvij 1
7.	Pokrštavanje i crkvena organizacija do sredine 9. st.
	Terenska nastava
8.	Hrvatska Kneževina u drugoj polovini 9. stoljeća.
9.	"Mračno" 10. stoljeće. Splitski crkveni sabori. Kraljevi i kraljica.
10.	Venecija i borbe za istočni Jadran. Krešimir IV. Crkvene reforme 11. stoljeća.
11.	Istra i Kvarner u 10. – 11. stoljeću. Zvonimir, Ugri i promjena dinastije.
12.	Kolokvij 2
13.	Ranosrednjovjekovno društvo. Grad i selo.
14.	Arheologija, arhitektura i umjetnost.
15.	Završna razmatranja.

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Identificirati, definirati i objasniti osnovne pojmove i probleme hrvatske ranosrednjovjekovne povijesti	Uvod u hrvatski rani srednji vijek - prostor, vrijeme, izvori. Avari, Slaveni i Hrvati – pitanja doseobe i etnogeneze. Istočna	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - rasprava 	<ul style="list-style-type: none"> - kolokviji - sudjelovanje u raspravi - završni usmeni ispit
Izdvojiti i razlikovati sačuvane izvorne podatke od naknadnih interpretacija	jadranska obala i Bizant u 7. i 8. stoljeću Franci, Istra, Dalmacija i Donja Panonija. Formiranje sklavinija; ustanak kneza	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - rad na izvorima (samostalni i grupni) - rasprava 	<ul style="list-style-type: none"> - kolokviji - sudjelovanje u raspravi - završni usmeni ispit
Kritički interpretirati različite ranosrednjovjekovne teme	Ljudevita. Formiranje Hrvatske Kneževine; knezovi Mislav, Trpimir i	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - rasprava 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - završni usmeni ispit
Argumentirano zaključivati o prošlosti uopće	Domagoj. Pokršćavanje i kristijanizacija; crkvena organizacija u 9. stoljeću; ninska biskupija. Vrijeme kneza Branimira; kraj franačke prevlasti; pitanje splitskog nadbiskupa; Bazilije I. "Mračno" 10. stoljeće; splitski crkveni sabori; Tomislav; kraljevi i kraljica; ban; županije. Dinastičke borbe; Venecija i pitanje prevlasti na istočnom Jadranu. Krešimir IV.; strukture i doseg kraljevske vlasti; hrvatski biskup; crkvene reforme 11. stoljeća; protureformska struja. Zvonimir, Ugri i promjena vladarske dinastije; <i>Pacta conventa</i> . Društvo, društvene promjene i razvoj; počeci feudalnih odnosa; svakodnevni život. Kultura i umjetnost, arhitektura, pismenost. Ranosrednjovjekovna Hrvatska u kontekstu susjednih zemalja i širem europskom.	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja rasprava 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - završni usmeni ispit

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Ranosrednjovjekovna Europa		
Studij	Sveučilišni prijediplomski studij <i>Povijest</i> (dvopredmetni)		
Semestar	II.		
Akadska godina	2024./2025.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu.		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne		
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Goran Bilogrivić		
	Kabinet	F-438	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka.		
	Telefon	051/265-732	
	e-mail	goran.bilogrivic@uniri.hr	
Suradnik na kolegiju			
	Kabinet		
	Vrijeme za konzultacije		
	Telefon		
	e-mail		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
<p>Na kolegiju se, među ostalim, obrađuju sljedeće teme:</p> <p>Razdoblje velikih seoba i nestanak Rimskog Carstva na zapadu. Germanska kraljevstva 5. – 8. stoljeća; Ostrogoti; Franci; Gepidi; Langobardsko Kraljevstvo; Britanija; Hispanija.</p> <p>Istočno Rimsko Carstvo – Bizant do dinastije Komnena.</p> <p>Pojava islama i arapska osvajanja.</p> <p>Avari i Panonija.</p> <p>Karolinzi i Karolinško Carstvo.</p> <p>Formiranje slavenskih država u srednjo- i jugoistočnoj Europi; Moravska; Karantanija; Srbija; Poljska.</p> <p>Skandinavija i Europa u vikinškom dobu; vikinška kolonizacija sjeverozapadnog Atlantika; formiranje ranosrednjovjekovne ruske kneževine.</p> <p>Sveto Rimsko Carstvo.</p> <p>Francuska do početka 12. stoljeća.</p> <p>Ranosrednjovjekovno kršćanstvo i papinstvo; crkveni raskol 1054.; reforme druge polovine 11. st.; sukob pape i njemačkog cara.</p> <p>Normanska osvajanja – Britanija, Sicilija i južna Italija.</p> <p>Ranosrednjovjekovni identiteti.</p> <p>Društvo i svakodnevni život u ranome srednjem vijeku; poljoprivreda, obrti i trgovina; počeci feudalizma.</p>			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
<p>Nakon odslušanog i položenog kolegija studenti će biti sposobni:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisati i objasniti razliku tematiku ranosrednjovjekovnog razdoblja povijesti Europe - identificirati, definirati i objasniti osnovne pojmove ranog srednjovjekovlja - kritički interpretirati različite povijesne procese - izdvojiti i razlikovati sačuvane izvorne podatke od naknadnih interpretacija - argumentirano interpretirati te zaključivati o širokom spektru europske ranosrednjovjekovne problematike 			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X		X	
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
X			X
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1	0
Aktivnost u nastavi, rad na izvorima, terenska nastava	0,25	5
Kontinuirana provjera znanja 1	0,375	25
Kontinuirana provjera znanja 2	0,375	25
ZAVRŠNI ISPIT	1	45
UKUPNO	3	100

Opće napomene:

Tijekom semestra se pišu dva kolokvija, prisustvovanje kojima je obavezno. Mogućnosti naknadnog pisanja ili ispravaka kolokvija neće biti.

Uz pojedine teme predavanja studenti će dobiti na čitanje određene kasnoantičke ili ranosrednjovjekovne izvore, o kojima će se potom diskutirati na predavanju.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%, ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

BRANDT, Miroslav, *Srednjovjekovno doba povijesnog razvitka*, Zagreb: Školska knjiga, 1995. (odabrana poglavlja)

GOLDSTEIN, Ivo – GRGIN, Borislav, *Europa i Sredozemlje u srednjem vijeku*, Zagreb: Novi Liber, 2006., str. 13-242.

CURTA, Florin, *Southeastern Europe in the Middle Ages 500 – 1250*, Cambridge: Cambridge University Press, 2006. (odabrana poglavlja)

CURTA, Florin, *Eastern Europe in the Middle Ages (500 – 1300)*, sv. 1 - 2, Leiden – Boston: Brill, 2019. (odabrana poglavlja)

NOBLE, Thomas F. X. (ur.), *From Roman Provinces to Medieval Kingdoms*, London – New York: Routledge, 2006. (odabrana poglavlja)

Povijest 5: Kasno Rimsko Carstvo i rani srednji vijek, ur. Enrico Cravetto – Ivo Goldstein, Zagreb: Europapress Holding, 2007. (odabrana poglavlja)

Odabrani izvori.

IZBORNA LITERATURA

BLOCH, Marc, *Feudalno društvo*, Zagreb: Golden marketing, 2001.

BROWN, Peter R. L., *The rise of Western Christendom: triumph and diversity, A. D. 200-1000*, 2. izd., Oxford: Blackwell, 2004.

GRAČANIN, Hrvoje, *Južna Panonija u kasnoj antici i ranom srednjovjekovlju (od konca 4. do konca 11. stoljeća)*, Zagreb: Plejada, 2011.

LE GOFF, Jacques, *Civilizacija srednjovjekovnog Zapada*, Zagreb: Golden marketing, 1998.

(odabrana poglavlja)

NOËL, Jean-Francois, *Sveto Rimsko Carstvo*, Zagreb: Barbat, 1998.

NIKOLIĆ JAKUS, Zrinka (ur.), *Nova zraka u europskom svjetlu. Hrvatske zemlje u ranome srednjem vijeku (oko 550 – oko 1150)*, Zagreb: Matica hrvatska, 2015. (odabrana poglavlja).

ORTHALI, Gherardo, CRACCO, Giorgio et al., *Povijest Venecije*, sv. I., Zagreb: Antibarbarus, 2007.

OSTROGORSKI, Georgije, *Povijest Bizanta*, Zagreb: Golden marketing, 2006. (odabrana poglavlja)

Povijest 6: Rani i razvijeni srednji vijek, ur. Enrico Cravetto – Ivo Goldstein, Zagreb: Europapress Holding, 2007. (odabrana poglavlja)

WICKHAM, Chris, *Framing the Early Middle Ages: Europe and the Mediterranean, 400-800*, Oxford: Oxford University Press, 2006.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su obavezni prisustvovati na 70% sati. Prisutnost na nastavi mora biti aktivna. To znači da se od studenata očekuje da dolaze spremni na nastavu i da odrade sve prethodno zadane obaveze i zadatke.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Merlin, oglasna ploča, web stranice, elektronička pošta.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Studenti mogu kontaktirati nastavnika:

- osobno u vrijeme konzultacija
- elektroničkom poštom

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Usmeno.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	10. i 24. 2. 2025. g. u 11:00 h
Ljetni	26. 6. i 10. 7. 2025. g. u 11:00 h
Jesenski	26. 8. i 9. 9. 2025. g. u 11:00 h

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEMA
1.	Uvod u kolegij. Vrijeme i prostor – kasna antika i rani srednji vijek. Kasno Rimsko Carstvo.
2.	Razdoblje velikih seoba i nestanak Rimskog Carstva na zapadu; kršćanstvo u kasnoj antici.
3.	Kraljevstvo Ostrogota u Italiji; Britanija i Hispanija od 5. do 8. stoljeća.
4.	Slaveni; Avari i Panonija 6. – 7. stoljeća.
5.	Bizant do sredine 7. stoljeća; pojava islama i arapska osvajanja.
6.	Kolokvij 1
7.	Langobardi; Merovinzi i Franačko Kraljevstvo do sredine 8. stoljeća.
	Terenska nastava
8.	Karolinzi i Karolinško Carstvo.
9.	Vikinško doba; Engleska do normanskog osvajanja; počeci Rusije.
10.	Srbija, Bugari i Bizant do dinastije Komnena.
11.	Sveto Rimsko Carstvo i Francuska u 10. – 11. st.

12.	Kolokvij 2
13.	Ranosrednjovjekovno papinstvo; crkveni redovi i samostani; crkveni raskol 1054. i reforme druge polovine 11. stoljeća.
14.	Društvo i svakodnevni život u ranome srednjem vijeku; poljoprivreda, obrti i trgovina; počeci feudalizma.
15.	Završna razmatranja.

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Opisati i objasniti raznoliku tematiku ranosrednjovjekovnog razdoblja povijesti Europe.	Razdoblje velikih seoba i nestanak Rimskog Carstva na zapadu. Germanska kraljevstva 5. – 8. stoljeća; Ostrogoti; Franci;	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - rasprava 	<ul style="list-style-type: none"> - kolokviji - sudjelovanje u raspravi - završni usmeni ispit
Identificirati, definirati i objasniti osnovne pojmove ranog srednjovjekovlja.	Gepidi; Langobardsko Kraljevstvo; Britanija; Hispanija. Istočno Rimsko Carstvo – Bizant do dinastije Komnena.	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - rasprava 	<ul style="list-style-type: none"> - kolokviji - sudjelovanje u raspravi - završni usmeni ispit
Kritički interpretirati različite povijesne procese.	Pojava islama i arapska osvajanja. Avari i Panonija. Karolinzi i Karolinško Carstvo.	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - rasprava 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - završni usmeni ispit
Izdvojiti i razlikovati sačuvane izvorne podatke od naknadnih interpretacija.	Formiranje slavenskih država u srednjo- i jugoistočnoj Europi; Moravska; Karantanija; Srbija; Poljska. Skandinavija i Europa u vikinškom dobu; vikinška kolonizacija sjeverozapadnog Atlantika; formiranje ranosrednjovjekovne ruske kneževine.	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - rasprava rad na izvorima (samostalni i grupni)	<ul style="list-style-type: none"> - kolokviji - sudjelovanje u raspravi - završni usmeni ispit
Argumentirano interpretirati te zaključivati o širokom spektru europske ranosrednjovjekovne problematike.	Sveto Rimsko Carstvo. Francuska do početka 12. stoljeća. Ranosrednjovjekovno kršćanstvo i papinstvo; crkveni raskol 1054.; reforme druge polovine 11. st.; sukob pape i njemačkog cara. Normanska osvajanja – Britanija, Sicilija i južna Italija. Ranosrednjovjekovni identiteti. Društvo i svakodnevni život u ranome srednjem vijeku; poljoprivreda, obrti i trgovina; počeci feudalizma.	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - rasprava 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - završni usmeni ispit

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Novovjekovna povijest Hrvatske od 16. do 18. stoljeća
Studij	Sveučilišni prijediplomski studij <i>Povijest</i> (dvopredmetni)
Semestar	IV.
Akadska godina	2024./2025.
Broj ECTS-a	6
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+15+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	ne
Nositelj kolegija	izv. prof. dr. sc. Dubravka Božić Bogović
Kabinet	F-443
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka
Telefon	051/265-733
e-mail	d.bozic@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	Vjeran Brezak, mag. hist., naslovni asistent
Kabinet	F-439
Vrijeme za konzultacije	Prije i poslije seminara i po dogovoru
Telefon	/
e-mail	vjeran.brezak@uniri.hr
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
<p>Kronološki pregled hrvatske povijesti od XVI. do konca XVII. stoljeća. Gospodarski i društveni razvitak središnje i istočne Hrvatske u novome vijeku. Istra od XVI. do konca XVIII. stoljeća. Dalmacija od XVI. do konca XVIII. stoljeća. Dubrovačko područje u novome vijeku. Historiografija od XVI. do konca XVIII. stoljeća. Hrvatska u sastavu Habsburške Monarhije. Borba Hrvata za opstanak u 16. stoljeću. Situacija nakon bitke na Mohačkom polju. Ferdinand I. Habsburški. Sabor u Cetingradu. Slavonija i Hrvatska kao glavna bojišta s Turcima. Petar Kružić i obrana Klisa. Pad Klisa 1537. Turska Hrvatska. Zauzimanje Budima 1541. Nikola Šubić Zrinski i opsada Sigeta 1566. Bihać - ključ obrane dijela Hrvatske. Bitka kod Siska 1593. Zaustavljanje turskog osvajanja Hrvatske. Ravnoteža snaga između Habsburške Monarhije i Turske. Raseljavanje hrvatskog pučanstva. Naseljavanja Vlaha - mijenjanje narodnosnog sastava stanovništva u hrvatskim krajevima pod turskom vlašću. Nastanak Vojne Hrvatske i Slavonije ili Vojne Krajine. Osnutak Karlovca 1579. Banska krajina. "Ostaci ostataka" Hrvatske. Nezadovoljstvo hrvatskog plemstva politikom Bečkog dvora. Leopold I. Zrinsko-frankopanski otpor bečkom centralizmu. Težnja za gospodarskom i državnom samostalnošću Hrvatske. Ratovi za oslobođenje od Turaka. Kliški i senjski uskoci. Mir u Srijemskim Karlovcima 1699. godine i njegovo značenje. Počeci sukoba s mađarskim plemstvom. Zakon o nasljeđivanju prijestolja iz 1712. godine. Prosvijećeni apsolutizam. Karlo III, Marija Terezija, Josip II. Razvoj primorskih gradova i trgovine. Društveno i političko stanje u Istri nakon Uskočkog rata. Gospodarski razvoj u 18. stoljeću. Barokna umjetnost, književnost i znanost.</p>	
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA	
<p>Po završetku nastave iz navedenog kolegija student će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - navesti povijesne činjenice i opisati povijesne događaje iz ranonovovjekovne hrvatske povijesti - objasniti i usporediti povijesne procese u području gospodarske, političke, društvene i kulturne povijesti hrvatskog ranog novog vijeka - prepoznati temeljne društvene i političke smjerove razvoja ranonovovjekovnog slojevitog hrvatskog društva - sistematizirati rezultate istraživanja i historiografske spoznaje u području gospodarske, političke, društvene i kulturne povijesti hrvatskog ranog novog vijeka - procijeniti ulogu povijesnih ličnosti na povijesne događaje i procese hrvatskog ranog novog 	

vijeka			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X	X	X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
			X
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	1,5	-	
Kontinuirana provjera znanja	1,5	50	
Seminarski rad	1	20	
ZAVRŠNI ISPIT	2	30	
UKUPNO	6	100	
Opće informacije:			
<u>Varijanta 2 sa završnim ispitom</u>			
Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.			
<ul style="list-style-type: none"> - Tijekom nastave student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova. - Na završnom ispitu student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova. 			
Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:			
OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI		
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova		
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova		
3 (C)	od 60% do 74,9%, ocjenskih bodova		
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova		
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova		
IV. LITERATURA			
OBVEZNA LITERATURA			
Budak, Neven, Hrvatska i Slavonija u ranome novom vijeku, Zagreb, 2007. Holjevac, Željko – Moačanin, Nenad, Hrvatsko-slavonska Vojna krajina i Hrvati pod vlašću Osmanskog Carstva u ranome novom vijeku, Zagreb, 2007. Vrandečić, Josip – Bertoša, Miroslav, Dalmacija, Dubrovnik i Istra u ranome novom vijeku, Zagreb, 2007.			
IZBORNA LITERATURA			
Adamček, Josip, Agrarni odnosi u Hrvatskoj od sredine XV. do kraja XVII. stoljeća, Zagreb, 1980. Adamček, Josip, Bune i otpori, Zagreb, 1987. Bertoša, Miroslav, Istra. Jadran. Sredozemlje: identiteti i imaginarij, Zagreb, 2003. Bertoša, Miroslav, Istra: Doba Venecije (XVI.-XVIII. stoljeće), Pula, 1995. Bertoša, Slaven, Rašpor i Rašprski kapetanat: povijesni pregled, Pazin, 2005. Blažević, Zrinka, Vitezovićeve Hrvatska između stvarnosti i utopije. Zagreb, 2002. Bogović, Mile, Katolička Crkva i pravoslavlje u Dalmaciji za mletačke vladavine, Kršćanska sadašnjost, Zagreb 1993. Bracewell, Wendy, Senjski uskoci. Piratstvo, razbojništvo i sveti rat na Jadranu u 16. stoljeću, Zagreb, 1997. Gross, Mirjana (ur.), Društveni razvoj u Hrvatskoj od 16. do početka 20. stoljeća, Zagreb, 1981., 15-173. Historija naroda Jugoslavije II. Zagreb, 1959., 205-214, 215-290, 401-476, 622-657, 684-762, 998-1117, 1211-1251.			

Kaser, Karl, Slobodan seljak i vojnik. I – Rana krajiška društva, 1545.-1754., II – Povojačeno društvo, 1754.-1881., sv. I-II, Zagreb, 1997.

Klaić, Vjekoslav, Povijest Hrvatske, sv. 5, Zagreb, 1982.

Kruhek, Milan, Krajiške utvrde i obrana Hrvatskog Kraljevstva tijekom 16. stoljeća, Zagreb, 1995.

Lonza, Nella. Pod plaštem pravde, Dubrovnik, 1997.

Ljudi 18. stoljeća na hrvatskom prostoru, Zagreb, 2016.

Mayhew, Tea, Dalmatia between the Venetian and Ottoman Rule, Rim, 2008.

Moačanin, Nenad, Slavonija i Srijem u razdoblju osmanske vladavine, Slavonski Brod, 2001.

Moačanin, Nenad, Turska Hrvatska. Hrvati pod vlašću Osmanskog Carstva do 1791. - preispitivanja, Zagreb, 1999.

Mogorović Crljenko, Marija, Druga strana braka. Nasilje i ilegitalnost u (izvan)bračnim vezama na području Porečke biskupije u prvoj polovici 17. stoljeća, Zagreb, 2012.

Pavličević, Dragutin (ur.). Vojna krajina. Povijesni pregled – historiografija – rasprave. Zagreb, 1984.

Pederin, Ivan, Mletačka uprava, privreda i politika u Dalmaciji, 1409–1797., Dubrovnik, 1990.

Petrić, Hrvoje, Koprivnica u 17. stoljeću, Meridijani, Samobor, 2005.

Raukar, Tomislav – Petricioli, Ivo – Švelec, Franjo – Peričić, Šime, Prošlost Zadra, sv. III: Zadar pod mletačkom upravom, Zadar, 1987.

Roksandić, Drago – Mimica, Ivan - Štefanec, Nataša – Bužančić, Vinka (ur.), Triplex Confinium, 1500-1800: ekohistorija, Split - Zagreb, 2003.

Roksandić, Drago – Štefanec, Nataša (eds.), Constructing Border Societies on the Triplex Confinium, Budapest, 2000.

Roksandić, Drago, Triplex Confinium ili o granicama i regijama hrvatske povijesti, Zagreb, 2003.

Shek Brnardić, Teodora, Svijet Baltazara Adama Krčelića: obrazovanje na razmeđu tridentskoga katolicizma i katoličkoga prosvjetiteljstva. Zagreb, 2009.

Stulli, Bernard, Studije iz povijesti Dubrovnika, Zagreb, 2001.

Šanjek, Franjo, Kršćanstvo na hrvatskom prostoru, pregled religiozne povijesti Hrvata, Zagreb, 1996.

Šišić, Ferdo, Pregled povijesti hrvatskog naroda, Zagreb, 1962.

Štefanec, Nataša, Država ili ne. Ustroj Vojne krajine 1578. godine i hrvatsko-slavonski staleži u regionalnoj obrani i politici, Zagreb, 2011.

Štefanec, Nataša, Heretik Njegova Veličanstva. Povijest o Jurju IV. Zrinskom i njegovom rodu, Zagreb, 2001.

Völker-Rasor, Anette (ur.), Rani novi vijek, Zagreb, 2016.

U potrazi za mirom i blagostanjem – Hrvatske zemlje u 18. stoljeću, Zagreb, 2013.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su dužni biti nazočni na 70% predavanja.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Konzultacije, oglasna ploča Odsjeka, e-pošta, web fakulteta, sustav Merlin

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

E-pošta, usmeno, sustav Merlin

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Pismeno i usmeno

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	5. 2. i 19. 2. 2025. g.
Ljetni	18. 6. i 2. 7. 2025. g.
Jesenski	27. 8. i 10. 9.2025. g.
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
1. tjedan	Uvod u ranonovovjekovnu povijest hrvatskih zemalja: pojmovi, kategorije, kronološke i prostorne odrednice; Komparacija povijesnih procesa hrvatskog i europskog ranog novog vijeka
2. tjedan	Prostor, granice, teritorij, naziv – hrvatske zemlje u ranom novom vijeku
3. tjedan	Institucionalni ustroj u hrvatskim zemljama u ranom novom vijeku
4. tjedan	Vojna krajina u Hrvatsko-Slavonskom Kraljevstvu, serhat i mletačka Krajina
5. tjedan	Kolokvij 1 (2.4.2025.)
6. tjedan	Hrvatsko ranonovovjekovno društvo
7. tjedan	Crkvena i vjerska povijesti hrvatskih zemalja u ranom novom vijeku
8. tjedan	Stanovništvo hrvatskih zemalja u ranom novom vijeku
9. tjedan	Povijest svakodnevice u hrvatskim zemljama u ranom novom vijeku
10. tjedan	Kolokvij 2 (7.5.2025.)
11. tjedan	Seminar; Ispravak kolokvija (14.5.2025.)
12. tjedan	Seminar
13. tjedan	Seminar
14. tjedan	Seminar
15. tjedan	Seminar

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Navesti povijesne činjenice i opisati povijesne događaje iz ranonovovjekovne hrvatske povijesti.	Kronološki pregled hrvatske povijesti od XVI. do konca XVII. stoljeća. Istra od XVI. do konca XVIII. stoljeća. Turska Hrvatska. Dalmacija od XVI. do konca XVIII. stoljeća. Dubrovačko područje u novome vijeku. Pad Klisa 1537. Zauzimanje Budima 1541. Bitka kod Siska 1593. Osnutak Karlovca 1579. Banska krajina. "Ostaci ostataka" Hrvatske. Zakon o nasljeđivanju prijestolja iz 1712. godine i dr.	Predavanje, rad na tekstu, rasprave.	Kolokvij, usmeni ispit, aktivnost na nastavi.
Objasniti i usporediti povijesne procese u području gospodarske, političke, društvene i kulturne povijesti hrvatskog ranog	Gospodarski i društveni razvitak središnje i istočne Hrvatske u novome vijeku. Nezadovoljstvo hrvatskog plemstva politikom Bečkog dvora. Gospodarski	Predavanje, rad na tekstu, rasprava, samostalni rad, seminarski rad, traženje i analiziranje primjera, uspoređivanje pojmova	Kolokvij, usmeni ispit, seminarski rad, aktivnost u nastavi.

novog vijeka.	razvoj u 18. stoljeću. Barokna umjetnost, književnost i znanost. Razvoj primorskih gradova i trgovine. Društveno i političko stanje u Istri nakon Uskočkog rata i dr.		
Prepoznati temeljne društvene i političke smjerove razvoja ranonovovjekovnog slojevitog hrvatskog društva.	Ravnoteža snaga između Habsburške Monarhije i Turske. Naseljavanja Vlaha - mijenjanje narodnosnog sastava stanovništva u hrvatskim krajevima pod turskom vlašću. Raseljavanje hrvatskog pučanstva. Naseljavanja Vlaha - mijenjanje narodnosnog sastava stanovništva u hrvatskim krajevima pod turskom vlašću. Težnja za gospodarskom i državnom samostalnošću Hrvatske i dr.	Predavanje, rad na tekstu, rasprava, samostalni rad, seminarski rad, traženje i analiziranje primjera, uspoređivanje pojmova	Kolokvij, usmeni ispit, seminarski rad, aktivnost u nastavi.
Sistematizirati rezultate istraživanja i historiografske spoznaje u području gospodarske, političke, društvene i kulturne povijesti hrvatskog ranog novog vijeka.	Historiografija od XVI. do konca XVIII. Rad na seminarima koji obuhvaća pripremu kroz proučavanje za pojedine teme relevantnih historiografskih rezultata.	Samostalni rad, rad na tekstu, rad na objavljenom i neobjavljenom arhivskom gradivu, postavljanje istraživačkog pitanja, izlaganje, grupni rad.	Seminarski rad, grupni rad, rješavanje problema, aktivnost u nastavi.
Procijeniti ulogu povijesnih ličnosti na povijesne događaje i procese hrvatskog ranog novog vijeka.	Petar Kružić i obrana Klisa. Nikola Šubić Zrinski i opsada Sigeta 1566. Ferdinand I. Habsburški. Sabor u Cetingradu. Nezadovoljstvo hrvatskog plemstva politikom Bečkog dvora. Leopold I. Zrinsko-frankopanski otpor bečkom centralizmu. Prosvijećeni apsolutizam. Karlo III, Marija Terezija, Josip II. i dr.	Predavanje, rasprava, rad na tekstu, traženje i analiziranje primjera.	Kolokvij, usmeni ispit, aktivnost u nastavi.

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Novovjekovna povijest Europe od 16. do 18. stoljeća		
Studij	Sveučilišni prijediplomski studij <i>Povijest</i> (dvopredmetni)		
Semestar	IV.		
Akadska godina	2024./2025.		
Broj ECTS-a	6		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+15+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne		
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Maja Čutić Gorup		
	Kabinet	F-447	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka		
	Telefon	051/265-730	
	e-mail	mcutic@ffri.uniri.hr	
Suradnik na kolegiju			
	Kabinet		
	Vrijeme za konzultacije		
	Telefon		
	e-mail		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
<p>Kolegij uključuje sljedeće sadržaje: Zemljopisna otkrića i počeci kolonijalizma. Najznačajnije ličnosti novoga vijeka: Karlo V., Henrik VIII., Filip II., Elizabeta I., Henrik IV., Albrecht Wallenstein, Luj XIV., Oliver Cromwell, Luj XV., Filip V., Marija Terezija, Josip II., Pio VI., Karlo XII., Petar Veliki, Katarina Velika, Fridrik II., Thomas Jefferson, Abraham Lincoln i dr. Crkvena povijest: reformacija i protureformacija (luteranstvo, kalvinizam, cvinglijanstvo), Tridentinski koncil, crkveni redovi, Papinska država i dr. Kolonije i kolonijalna carstva: Španjolske, Portugala, Engleske, Francuske, Nizozemske. Emigracije. Arapi, Mlečani, Dubrovčani, Osmanlije. Gusari i pirati. Ratni sukobi i prijepori: Rat Cambraiske lige, carsko-francuski sukobi, Kandijski rat, Tridesetogodišnji rat, ratovi za španjolsku, poljsku i austrijsku baštinu i dr. Revolucije: nizozemska, engleska, francuska, američka. Mirovni ugovori: Cateau-Cambresis, Westfalijski mir, Nijmegen, Srijemski Karlovc i dr. Pomorstvo. Trgovina. Vjera. Običaji. Poseban osvrt na Istru, Hrvatsko primorje i Dalmaciju. Društvo, politika, ratovi, suživot. Posebni osvrt na Italiju: obitelj Borgia, obitelj Medici. Pobune narodnih masa, habsburški i burbonski apsolutizam, tajna društva, ustavni pokreti.</p>			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
<p>Očekuje se da nakon položenog ispita studenti postignu razinu koja će im omogućiti da budu u stanju prepoznati, argumentirano definirati, opisati i kritično protumačiti najvažnija pitanja iz europske novovjekovne povijesti, kako bi mogli usporediti postojeće raznovrsnosti između pojedinih područja.</p> <p>Očekuje se pravilno tumačenje događaja i procesa, osoba i kronologije.</p> <p>Očekuje se da će moći objasniti sintezu povijesnih procesa u vrijeme vladavine pojedinih vladara.</p>			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X	X	X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
		X	
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1,5	0
Seminarski rad	1,5	20
Kolokvij	1,5	40
ZAVRŠNI ISPIT	1,5	40
UKUPNO	6	100

Opće napomene:

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- Tijekom nastave student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- Na završnom ispitu student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Slaven Bertoša, Svjetska povijest modernoga doba (XVI.-XIX. stoljeće) s posebnim osvrtom na Apeninski poluotok, Zagreb 2004.

F. Braudel, Vrijeme svijeta: Materijalna civilizacija, ekonomija i kapitalizam od 15. do 18.stoljeća, sv.I.-III., Zagreb 1992. (izabrana poglavlja)

F. Braudel, Sredozemlje i sredozemni svijet u doba Filipa II., sv. I.-II., Zagreb 1997.-1998. (izabrana poglavlja)

Povijest 8: Humanizam i renesansa, doba otkrića, Zagreb, 2007. (odabrana poglavlja)

Povijest 9: Počeci novoga doba (16. stoljeće), Zagreb, 2007, (odabrana poglavlja)

Povijest 10: Doba apsolutizma, Zagreb, 2007, Zagreb, 2007. (odabrana poglavlja)

Povijest 11: Doba Prosvjetiteljstva (18. stoljeće), Zagreb, 2007. (odabrana poglavlja)

Povijest 12. Kolonijalizam i građanske revolucije, Zagreb, 2008. (odabrana poglavlja)

IZBORNA LITERATURA

The Times. Povijest svijeta, Zagreb, 2002. (ili starije izdanje: The Times. Atlas svjetske povijesti, Zagreb, 1986.) Hrvatska. Europa. Svijet. Kronologija (uredio Ivo Goldstein), Zagreb 2002.

G. Benvenuti, Le repubbliche marinare: Amalfi, Pisa, Genova e Venezia, Roma 1998.

B. i L. Bennassar, I cristiani di Allah: La straordinaria epopea dei convertiti all'islamismo nei secoli XVI e XVII, Milano 1991.

Asa Briggs, Socijalna povijest Engleske, Zagreb 2003., str. 105.-227.

Jean Carpentier - François Lebrun, Povijest Francuske, Zagreb 1999., str. 114.-224., 318.-322., 330.-332., 353.-360., 369.-386.

P. Corrao – M. Gallina – C. Villa, L'Italia mediterranea e gli incontri di civiltà, Bari 2001.

Lovorka Čoralić, Venecija - Kraljica mora s lagunarnih sprudova: povijest Mletačke Republike, Samobor 2004., str. 75.-163.

Dirlmeier – Gestrich – Herrmann – Hinrichs – Klessmann - Reulecke, Povijest Njemačke, Zagreb 1999., str. 61.-199., 303.- 316.

August Franzen, Pregled povijesti crkve, Zagreb 1970., str. 192.-291.

Peter Hanak, Povijest Mađarske, Zagreb 1995.

Josef Matuz, Osmansko Carstvo, Zagreb 1992.

Jean-François Noel, Sveto Rimsko Carstvo, Zagreb 1998., str. 45.-199.
 Povijest svijeta od početka do danas, Zagreb 1990., 2. izdanje, str. 422.-594.
 Giuliano Procacci, Povijest Talijana, Zagreb 1996.
 A. J. P. Taylor, Habsburška Monarhija 1809.-1918., Zagreb 1990., str. 9.-192.
 G. M. Trevelyan, Povijest Engleske, Zagreb 1956., str. 285.-735.
 Velika ilustrirana povijest svijeta, sv. 11.-14., Rijeka 1977.-78.
 Erich Zöllner - Therese Schüssel, Povijest Austrije, Zagreb 1997., str. 136.-281.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Pohađanje nastave je obvezatno. U slučaju preklapanja smije se izostati maksimalno 50 %. Student koji iz bilokojih razloga izostane više, ne može dobiti potpis nositelja kolegija, niti pristupiti završnom ispitu. Uvjet pristupanja završnom ispitu je također ispunjenje seminarских obveza i položen kolokvij.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Informacije o kolegiju studenti će dobiti na prvom predavanju. Studenti mogu dobiti informacije na konzultacijama, mailom, na oglasnoj ploči Odsjeka i na web stranicama Odsjeka za povijest.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Kontaktiranje s profesorom moguće je na konzultacijama i mailom. Preporučuje se redovito pratiti službene obavijesti na web stranicama Odsjeka za povijest.

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Usmeno

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	12. i 26. 2. 2025. g. u 12:00h
Ljetni	25. 6. i 9. 7. 2025. g. u 12:00h
Jesenski	27. 8. i 10. 9. 2025. g. u 12:00h

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEMA
I.	Uvod u kolegij
II.	Stvaranje carstva Karla V.
III.	Reformacija
IV.	Katolička konfesionalizacija
V.	Tridesetogodišnji rat kao općeeuropski sukob
VI.	Kolokvij
VII.	Engleska u novom vijeku I.dio
VIII.	Engleska u novom vijeku II.dio
IX.	Nastanak i razvoj SAD-a
X.	Jačanje monarhijske vlasti u Francuskoj Velika francuska revolucija
XI.	Mletačka Republika u novom vijeku
XII.	Osmansko Carstvo u novom vijeku
XIII.	Prosvijećeni apsolutizam
XIV.	Završna razmatranja

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
I.	Uvod u seminare
II.	Seminarski rad
III.	Seminarski rad
IV.	Seminarski rad
V.	Seminarski rad
VI.	Kolokvij
VII.	Seminarski rad
VIII.	Seminarski rad
IX.	Seminarski rad
X.	Seminarski rad
XI.	Seminarski rad
XII.	Seminarski rad
XIII.	Seminarski rad
XIV.	Završna razmatranja

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Prepoznati, argumentirano definirati, opisati i kritično protumačiti najvažnija pitanja iz europske novovjekovne povijesti.	Zemljopisna otkrića, kolonijalizam, reformacija, katolička konfesionalizacija, ratni sukobi, revolucije, mirovni ugovori i dr. na temelju povijesnih izvora.	predavanje rad na tekstu diskusija frontalni rad, grupni rad izlaganja studenata	pismeni ispit (kolokvij) usmeni ispit seminar
Usporediti postojeće raznovrsnosti između pojedinih područja.	Mletačka Republika, Osmansko Carstvo, Engleska, Francuska, Sveto Rimsko Carstvo Njemačke Narodnosti, Sjedinjene Američke Države i dr. u novom vijeku.	predavanje rad na tekstu diskusija frontalni rad, grupni rad izlaganja studenata	pismeni ispit (kolokvij) usmeni ispit seminar
Pravilno tumačiti događaje i procese, osobe i kronologiju.	Zemljopisna otkrića, kolonijalizam, reformacija, katolička konfesionalizacija, ratni sukobi, revolucije, mirovni ugovori i dr. Karlo V., Henrik VIII., Filip II., Elizabeta I., Henrik IV., Albrecht Wallenstein, Luj XIV., Oliver Cromwell, Luj XV., Marija Terezija, Josip II., Petar Veliki, Katarina Velika, Fridrik II., Thomas Jefferson i dr.	predavanje rad na tekstu diskusija frontalni rad, grupni rad izlaganja studenata	pismeni ispit (kolokvij) usmeni ispit seminar
Objasniti sintezu povijesnih procesa u vrijeme vladavine	Karlo V., Henrik VIII., Filip II., Elizabeta I., Henrik IV., Albrecht Wallenstein, Luj XIV.,	predavanje rad na tekstu diskusija	pismeni ispit (kolokvij) usmeni ispit

pojedinih vladara.	Oliver Cromwell, Luj XV., Marija Terezija, Josip II., Petar Veliki, Katarina Velika, Fridrik II., Thomas Jefferson i dr.	frontalni rad, grupni rad izlaganja studenata	seminar
--------------------	--	--	---------

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija		Hrvatska od 1918. do 1990.	
Studij		Sveučilišni prijediplomski studij <i>Povijest</i> (dvopredmetni)	
Semestar		VI.	
Akadska godina		2024./2025.	
Broj ECTS-a		5	
Nastavno opterećenje (P+S+V)		30+15+0	
Vrijeme i mjesto održavanja nastave		Prema rasporedu	
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku		Ne	
Nositelj kolegija		doc. dr. sc. Andrea Roknić Bežanić	
	Kabinet	F-448	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)		Dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka	
	Telefon	051/265-730	
	e-mail	aroknic@ffri.uniri.hr	
Suradnik na kolegiju		dr. sc. Lovro Kralj, asistent	
	Kabinet	F-437	
Vrijeme za konzultacije		Dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka	
	Telefon	099 827 8197	
	e-mail	lovro.kralj@uniri.hr ; kralj_lovro@phd.ceu.edu	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
<p>Politički predujti nastanka države, a potom Kraljevine SHS. Ulazak Hrvatske u Kraljevinu SHS. Socijalna struktura hrvatskog društva i etnička rasprostranjenost. Politički život u Hrvatskoj 1918-1929. Proganjanja političke oporbe. Stjepan Radić. Gospodarsko nazadovanje Hrvatske. Posljedice diktature. Nova uprava i teritorijalna podjela Jugoslavije. Političke pripreme nastanka Banovine Hrvatske. Banovina Hrvatska. Početak II sv. rata. Nastanak NDH i njen ustroj. Politika NDH i njeno vezivanje za sile osovine. Pobuna i ustanak hrvatskih antifašista. Razvoj antifašističke i demokratske Hrvatske. Slom NDH. Poraz građanskih snaga u Hrvatskoj. Politička represija nad poraženim. Bleiburg.</p> <p>Razvoj Hrvatske kao federalne jedinice u novoj Jugoslaviji. Hrvatska u komunističkom režimu. Hrvatska politička emigracija. Glavni gospodarski i socijalni problemi Hrvatske. Studentski nemiri 1968. Pobuna protiv velikosrpskog kulturnog, gospodarskog, političkog ekspanzionizma. Masovni pokret 1971. Razvoj samoupravljanja, posljedice i dvojbe. Razvoj i problemi razvoja hrvatske kulture. Subkulturalni pokreti u Hrvatskoj. Hrvatska u osamdesetim godinama. Jačanje velikosrpskih tenzija i slabljenje komunističkog režima. Put ka demokraciji. Izbori 1990. Hrvatska politička scena. Počeci razdruživanja.</p>			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
<p>Nakon položenog kolegija studenti će moći definirati, opisati, objasniti dinamiku i razlike društvenih, gospodarskih, kulturnih i političkih procesa kroz koje je Hrvatska prolazila od 1918. do 1990. godine. Biti će sposobni razlikovati, procijeniti i klasificirati prepoznavanje značajnih ličnosti iz hrvatskog političkog i društveno-kulturnog života te povezati i izdvojiti značajne događaji i povijesne prijelomnice. Također studenti će biti sposobni interpretirati, sintetizirati, ali i analitički pristupiti objašnjavaanju pojedinih događaja i procesa u hrvatskoj povijesti 20. st.</p>			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X	X	X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
X			X
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	

Pohađanje nastave	1,5	0
Međuispit (kolokvij) 1	0,75	25
Međuispit (kolokvij) 2	0,75	25
Seminarski rad	0,5	15
Terenska nastava	0,25	5
ZAVRŠNI ISPIT	1,25	30
UKUPNO	5	100

Opće napomene:

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

Tijekom nastave:

Seminarski rad na odabranu temu iz periodičke građe. Seminar se sastoji od pisanog rada dužine od 5 do 10 stranica teksta i prezentacije u trajanju do 15 minuta.

Terenska nastava – aktivno sudjelovanje radionici Lipa pamti i posjet Kastvu

Kolokvij I i II provjeravaju faktografsko znanje obrađenog gradiva do kolokvija sukladno izvedbenom planu. Prag za prolaznost na kolokvij je 50%.

Pristup popravku kolokvija: Na kraju semestra studenti će imati jednu mogućnost ispravka kolokvija.

Završni ispit je usmeni i predstavlja sintezu cjelokupnog gradiva.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%, ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. Goldstein, Ivo Hrvatska 1918-2008., Zagreb, 2008. (do 406. str.)
2. Radelić, Zdenko, Hrvatska u Jugoslaviji 1945.-1991. Od zajedništva do razlaza. Zagreb, 2006.
3. Boban, Ljubo, Hrvatske granice 1918-1992., Zagreb 1991. (i novije izdanje).

IZBORNA LITERATURA

Miroslav Akmadža, Katolička crkva u Hrvatskoj i komunistički režim 1945.-1966., Rijeka, 1996. (odabrana poglavlja)

Dušan Bilandžić, Hrvatska moderna povijest, Zagreb, 1999. (od 68. str.)

Ljubo Boban, Maček i politika HSS, 1928-1941, I i II Zagreb, 1974.

Ljubo Boban, Svetozar Pribičević u opoziciji 1928-1936, Zagreb, 1973.

Igor Duda, U potrazi za blagostanjem: o povijesti dokolice i potrošačkog društva u Hrvatskoj 1950-ih

i 1960-ih, Zagreb, 2005.

Igor Duda, Pronađeno blagostanje: svakodnevni život i potrošačka kultura u Hrvatskoj 1970-ih i

1980-ih, Zagreb, 2010.

Darko Dukovski, Istra i Rijeka u Hrvatskome proljeću, Zagreb, 2007.

Darko Dukovski, Istra i Rijeka u Prvoj polovici 20. stoljeća 1918.-1947., Zagreb, 2010.

Ivo Goldstein, Dvadeset godina samostalne Hrvatske, Zagreb, 2010.

Tvrtko Jakovina, Američki komunistički saveznik: Hrvati, Titova Jugoslavija i Sjedinjene Američke

Države : 1945.-1955., Zagreb, 2005.

Tvrtko Jakovina, Treća strana Hladnog rata, Zagreb, 2011.

Jareb, Jere, Pola stoljeća hrvatske politike, Zagreb, 1995.

Fikreta Jelić-Butić, Četnici u Hrvatskoj, Zagreb 1986. (odabrana poglavlja)

Nada Kisić-Kolanović, NDH i Italija. Političke veze i diplomatski odnosi. Zagreb, 2001.

Nada Kisić-Kolanović, Vrijeme političke represije i "veliki sudski procesi" u Hrvatskoj 1945-1948. U: Časopis za suvremenu povijest, 1, 1993., 1-23.

Hrvoje Klasić, Jugoslavija i svijet 1968., Zagreb, 2012.

Mladen Klemenčić, Vesna Kušar, Željka Richter, Promjene narodnosnog sastava Istre. Prostorna analiza popisnih podataka 1880-1991. U: Društvena istraživanja, 6-7 (4-5), 1993., 607-629.

Krizman, Bogdan, Hrvatska u Prvom svjetskom ratu i hrvatsko-srpski politički odnosi. Zagreb, 1989.

Hrvoje Matković, Povijest Nezavisne Države Hrvatske. Zagreb, 1994.

Nataša Matušić, Jasenovac 1941.-1945. Logor smrti i radni logor. Jasenovac i Zagreb, 2003.

Marijan Maticka, Agrarna reforma i kolonizacija u Hrvatskoj od 1945. do 1948. Zagreb, 1990.

Marijan Maticka, Opskrba stanovništva u Hrvatskoj od 1945. do 1953. godine. U: Zbornik Mirjane Gross, Zavod za hrvatsku povijest, Zagreb, 1999., 387-401.

Prijelomna vremena. Hrvatske zemlje nakon 1918. godine, ur. sv. Suzana Leček, Zagreb, 2022. (odabrana poglavlja)

Andrea Roknić Bežanić, Riječke studentske godine : 1968.-1971., Rijeka, 2021.

Katarina Spehnjak, Britanski pogled na Hrvatsku 1945.-1948., Zagreb, 2006.

Dragovan Šepić, Sudbinske dileme rađanja Jugoslavije I-III Rijeka, 1989.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su dužni biti redovito na nastavi (70%). Izostanak nije moguće opravdati. Od studenta se očekuje izvršavanje tijekom nastave svih zadanih obveza.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

konzultacije
web stranice Filozofskog fakulteta tj. Odsjeka za povijest
oglasna ploča Odsjeka za povijest
tajništvo Odsjeka za povijest

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

konzultacije
e-pošta
telefon

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Završni ispit je usmeni i sadrži više oblika pitanja u kojima se provjeravaju različite kompetencije studenata. Cilj završnog ispita je provjeriti povezivanje gradiva u cjelinu. Kao uvjeti za završni ispit postavljaju se izrada seminarskog rada i 50% pozitivno riješeni međuispiti (kolokviji).

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	7. i 21. 2. 2025. g.
Ljetni	18. 6. i 2. 7. 2025. g.

Jesenski	27. 8. i 10. 9. 2025. g.
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
1.	Uvodno predavanje; historiografski pregled; ključni pojmovi; upute studentima za izradu seminarskog rada
2.	Hrvatska i Hrvati u Kraljevini SHS 1918.-1929. Seminarska nastava (prezentacija samostalnog rada studenata na izvornoj građi i diskusija)
3.	Hrvatska i Hrvati u Kraljevini SHS 1929.-1941. Seminarska nastava (prezentacija samostalnog rada studenata na izvornoj građi i diskusija)
4.	Hrvatska u II. svjetskom ratu 1941.-1945. Seminarska nastava (prezentacija samostalnog rada studenata na izvornoj građi i diskusija)
5.	Istra i Rijeka u prvoj polovici 20. st. Seminarska nastava (prezentacija samostalnog rada studenata na izvornoj građi i diskusija)
6.	NOB kroz kolektivno sjećanje (memorijalni spomenici) druge polovice 20. st. Seminarska nastava (prezentacija samostalnog rada studenata na izvornoj građi i diskusija)
7.	Terenska nastava – posjet Memorijalnom centru u Lipi i radionica
8.	Kolokvij I. Seminarska nastava (prezentacija samostalnog rada studenata na izvornoj građi i diskusija)
9.	Hrvatska u Jugoslaviji od 1945. do 1948. Izgradnja političkog sustava i poratna obnova. Seminarska nastava (prezentacija samostalnog rada studenata na izvornoj građi i diskusija)
10.	Hrvatska u Jugoslaviji od početka 50-ih godina do 1965. Seminarska nastava (prezentacija samostalnog rada studenata na izvornoj građi i diskusija)
11.	Razvoj socijalističkog društva, popularna kultura i amerikanizacija Jugoslavije, s posebnim osvrtom na prilike u Hrvatskoj Seminarska nastava (prezentacija samostalnog rada studenata na izvornoj građi i diskusija)
12.	Hrvatski reformistički i nacionalni pokret 1970.-1972. Seminarska nastava (prezentacija samostalnog rada studenata na izvornoj građi i diskusija)
13.	Procesi demokratizacije Hrvatske pred agresiju 1987.-1990. i Domovinski rat; Hrvatska postaje suverena i samostalna Seminarska nastava (prezentacija samostalnog rada studenata na izvornoj građi i diskusija)
14.	Kolokvij II. Seminarska nastava (prezentacija samostalnog rada studenata na izvornoj građi i diskusija)
15.	Zaključno predavanje

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Definirati, opisati, objasniti dinamiku	Hrvatska i Hrvati u Kraljevini SHS;	predavanje, individualni rad, grupni rad, diskusija	diskusija, kolokvij, ispit

i razlike društvenih, gospodarskih, kulturnih i političkih procesa kroz koje je Hrvatska prolazila od 1918. do 1990. godine.	Hrvatska u II. svjetskom ratu; Istra i Rijeka u prvoj polovici 20. st.; Hrvatska u Jugoslaviji od 1945. do 1965.; Popularna kultura i amerikanizacija Jugoslavije, s		
Razlikovati, procijeniti i klasificirati prepoznavanje značajnih ličnosti iz hrvatskog političkog i društveno-kulturnog života	posebnim osvrtom na prilike u Hrvatskoj; Hrvatski reformistički i nacionalni pokret 1970.-1972.; Demokratizacija i proces raspada Jugoslavije	predavanje, individualni rad, grupni rad, diskusija	diskusija, kolokvij, ispit
Povezati i izdvojiti značajne događaji i povijesne prijelomnice.		predavanje, individualni rad, grupni rad, diskusija	diskusija, kolokvij, ispit
Interpretirati, sintetizirati, ali i analitički pristupiti objašnjavanju pojedinih događaja i procesa u hrvatskoj povijesti 20. st.	Terenska nastava <i>Lipa pamti</i>	predavanje, individualni rad, prezentacije vizualnog materijala, diskusija	diskusija, osvrt na terensku nastavu, kolokvij, ispit

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Suvremena povijest Europe
Studij	Sveučilišni prijediplomski studij <i>Povijest</i> (dvopredmetni)
Semestar	VI.
Akadska godina	2024./2025.
Broj ECTS-a	4
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+15+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne
Nositelj kolegija	prof. dr. sc. Darko Dukovski
Kabinet	F-440
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka
Telefon	051/265-727
e-mail	darko.dukovski@ffri.uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
<p>Kolegij suvremene europske povijesti promišlja razdoblje iznimno bogate događajnice od kraja I. svjetskoga rata do početka 21. stoljeća.</p> <p>Uvodno predavanje Problemi i kontroverze svjetske i europske historiografije od kraja 19. do kraja 20. stoljeća: Druga industrijska revolucija, ekspanzionizam, svjetski ratovi i revolucije, sukobi suprotstavljenih političkih sustava i ideologija.</p> <p>Gospodarske premise svjetskoga tržišta tijekom 20. stoljeća.</p> <p>Kultura, znanost i umjetnost 20. st. Filozofski pravci, književnost.</p> <p>Mirovni ugovori nakon rata. Liga naroda - prethodnica Organizacije ujedinjenih naroda.</p> <p>Pobjednici, poraženi i nastanak novih država u Europi. Mirovni pregovori i ugovori.</p> <p>Oblikovanje režima tzv. zapadne demokracije i totalitarnih država.</p> <p>Velika gospodarska kriza u svijetu (1929-1933): uzroci, širina i posljedice krize. Traženje izlaza iz krize.</p> <p>Prve ekspanzije fašističkih država - uvod u širi ratni sukob. Držanje ostalih velikih europskih zemalja.</p> <p>Razdoblje Drugog svjetskog rata (1939-1945). Uzroci i posljedice.</p> <p>Teheranska konferencija. Konferencija u Jalti. Okupatorski zločini. Slom Njemačke. Konferencija u Potsdamu, Slom Japana. Žrtve Drugog svjetskog rata.</p> <p>Stanje i odnosi u svijetu nakon uspostavljanja mira. Kažnjavanje ratnih zločinaca. Mirovni ugovori s pobijeđenim zemljama.</p> <p>Počeci poratne blokovske politike.</p> <p>Dekolonizacija i nastanak novih samostalnih država.</p> <p>Hladnoratovsko razdoblje. Sukob Zapada i Istoka. Međunarodne političke krize. Uloga katoličke crkve u očuvanju mira u svijetu. Raspad SSSR-a i nastanak Zajednice Nezavisnih Država. Slom socijalističkih državnih sustava i u ostalim socijalističkim zemljama Europe.</p> <p>Posebno će biti riječi o zemljama Sredozemlja i Srednje i Jugoistočne Europe koje se pojavljuju kao zasebni areali europske i svjetske povijesti:</p> <p>Događaji pred I. svjetski rat u Srbiji i Crnoj Gori Događaji pred I. svjetski rat u Turskom carstvu.</p> <p>Događaji i procesi koji se odvijaju paralelno s događajima na Balkanu u zemljama Srednje Europe: Austrija, Mađarska, Njemačka, Poljska, Slovenija, Češka i Slovačka Rumunjska.</p> <p>Uvod u predavanja o Sr. i JI Europi XX. stoljeća. Nastanak novog geopolitičkog prostora nakon I. svjetskog rata. Nove države u Srednjoj Europi i Balkanu. Njihovi međusobni odnosi. Kultura i</p>	

gospodarstvo. II. svjetski rat. Migracije nakon rata. Istok i Zapad na Balkanu. Odnosi. Slom komunizma i rastrojstvo Jugoslavije. Rat i novonastale države.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Studenti će biti sposobni:

- prepoznati društvene i političke ali i kulturne procese 20. stoljeća.
- koristiti informacije o novim tehnološkim i znanstvenim dostignućima, kulturnim procesima i razvitku društva u samostalnom definiranju povijesnoga razdoblja.
- prepoznavati ličnosti i društvene skupine koje su donijele prijelomne događaje u 20. stoljeće.
- analizirati društvene i političke događaje i procese 20. stoljeća.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X	X	X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Prezentacija
			X

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1,5	0
Seminar	0,75	10
Kolokvij 1	0,25	20
Kolokvij 2	0,25	20
ZAVRŠNI ISPIT	1,25	50
UKUPNO	4	100

Opće napomene:

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- Tijekom nastave student može ostvariti 50% ocjenskih bodova.
- Na završnom ispitu student može ostvariti 50% ocjenskih bodova.

Seminar: seminar se piše na zadanu temu uz korištenje dostupne recentne literature od koje barem jedna po mogućnosti biti na stranom jeziku, tiska i periodike **koju student sam pronađe**. Seminar mora imati znanstveni aparat i biti strukturiran u prepoznatljivom klasičnom obliku u kojemu će biti zastupljena obvezno tri dijela: Uvod, razrada teme, zaključak. Mora sadržavati popis literature i periodike te pisanih izvora. Seminar se ocjenjuje na temelju dva bitna kriterija: 1. naslov teme mora odgovarati sadržaju seminara koji mora biti uravnotežen, cjelovit i logičan; 2. točnost faktografije, komentari autora uz postavljena istraživačka pitanja, otvorenost istraživanja i zaključak. Seminar uz pisani dio podrazumijeva i kratko predavanje uz prezentaciju od 15 minuta. **Seminar je uvjet za završni ispit. Krajnji rok predaje pisanog dijela seminara je najkasnije 1. svibnja 2021. ili neki drugi datum u svibnju u dogovoru sa studentima, a s prezentacijama se počinije 5. svibnja.**

Kontinuirana provjera znanja – kolokviji- Kontinuirana se provjera znanja provodi tijekom nastave kroz pisane kolokvije (2) iz dijela gradiva.

Prvi kolokvij odnosi se na temu: **Prvi svjetski rat i Europa između dva svjetska rata**.

Drugi kolokvij piše se na temu: **Drugi svjetski rat, Hladnoratovsko razdoblje i globalizacija**"

Za vrijeme pisanja kolokvija nije dopušteno koristiti zabilješke i literaturu.. Sadrži najviše 10. pitanja, a moguće je ostvariti maksimalno 20 bodova. Također se uvode negativni (minus) bodovi za netočne odgovore. Odgovori moraju biti u cijelosti točni i potpuni i u skladu s hrvatskim pravopisom i gramatikom.

Moguće je u ispitnom roku pisati ispravak samo jednog od dva kolokvija.

Opravdani izostanak s kolokvija (uz predočenje dokaza o izostanku) daje pravo studentu za naknadno pisanje kolokvija određenim prema dogovoru sa studentima.

Uvjeti za redoviti izlazak na završni ispit su: ostvarenih minimalnih 25 ocjenskih bodova (kolokviji + seminar).

Završni ispit je pisani ispit kojemu je cilj provjeriti povezivanje gradiva u logičnu cjelinu

povijesnih događanja i procesa. Sadrži četiri (4) pitanja od kojih su tri (3) esejiističkod tipa povezivanja određenih pitanja povijesnoga razvoja Europe 20. stoljeća i obuhvaća cijelo gradivo i tematiku seminara dok je jedno (1) pitanje vezano uz prepoznavanje i legendiranje povijesnih fotografija na kojima mogu prepoznati neki od sadržajnih tema predavanja.

Ocjenuju se točni i netočni odgovori, odnosno uvode se minus bodovi za netočne odgovore u zadanoj vrijednosti pitanja (označen u zagradama na kraju pitanja). Da bi završni ispit bio pozitivno ocijenjen mora biti riješeno 50% zadataka.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

Ocjena	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

-Darko Dukovski (2012) Ozrcaljena povijest: Uvod u suvremenu povijest Europe i Europljana, Zagreb: Leykam International

-Peter Calvocoressi (2003). Svjetska politika nakon 1945., Zagreb. (215-362)

-D. S. Painter, Hladni rat: Povijest međunarodnih odnosa, Zagreb, 2002.

IZBORNA LITERATURA

-Tony Judt, Poslije rata: Povijest Europe od 1945. godine, 1. i 2. dio, Zagreb, VBZ, 2022.

-Ian Kershaw, Do nade i natrag: Europa 1950.-2017., Zagreb, Fraktura, 2018.

-M.Mazower (2004) Mračni kontinent: Europsko dvadeseto stoljeće, Zagreb

Geert Mak, U Europi: Putovanje kroz dvadeseto stoljeće, , Zagreb: Jesenski i Turk, 2010.

-Povijest 16: Prvi svjetski rat i poslijeratna Europa (1914.-1936), Zagreb,2008. (odbrana poglavlja)

-Povijest 17: Predvečerje rata i Drugi svjetski rat (1936.-1945.) Zagreb, 2008., (odabrana poglavlja)

-Drugi svjetski rat, sv.I-III, Zagreb, 1982. (odabrana poglavlja)

L. Kardum Suton stare Europe: : europska diplomacija i Prvi svjetski rat, Zagreb : Golden marketing - Tehnička knjiga, 2009

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su dužni pohađati 70% predavanja. Pohađanje nastave je uvjet za potpis i završni ispit, ali ne donosi ocjenske bodove.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Konzultacije

Oglasna ploča Odsjeka

E-pošta

Web fakulteta

Microsoft Teams kanal Suvremena povijest Europe, predavanja

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Usmeno; dopisno; e-poštom; telefonom; Teams; Viber.

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Pisani test.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači

stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	4. i 18. 2. 2025. g. u 11:00h
Ljetni	16. i 30. 6. 2025. g. u 10:00h
Jesenski	4. i 18. 9. 2025. g. u 10:00h

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
I.	Uvodno predavanje: Pandorina kutija Europska: Europa 20. st: Naslijeđe i vizije Seminar: Uvod u problematiku Drugoga svjetskog rata: Literatura i izvori, postavljanje i analiza glavnih pitanja.
II.	Prvi svjetski rat i njegove posljedice. Seminar: Analiza uzroka i usporedna analiza ciljeva rata: filozofsko-političko-društveno-gospodarski diskurs.
III.	Europa između nada i razočaranja: Načela uređenja poratnog svijeta: Posljedice rata i Pariška mirovna konferencija. Seminar: Kronologija, bojišnice, zaraćene strane, naoružanje i oprema, gospodarske mogućnosti, vojni savezi; Seminar: vojne aktivnosti i otvaranje bojišnica, važne bitke 1939-1940.
IV.	Građanska demokracija i uzroci političke i gospodarske depresije. Vojne aktivnosti 1941-1943, otvaranje i zatvaranje bojišnica, ratne operacije; Seminar: Ratne prijelomnice: Slom sjevernoafričke bojišnice, Bitka kod Staljingrada i Kurska bitka, Kapitulacija Italije, Talijanska bojišnica, Sustavno selektivno i neselektivno bombardiranje Njemačke.
V.	Totalitarni sustavi: talijanski fašizam, njemački nacizam i ruski boljševizam /staljinizam. Seminar:ratni zarobljenici i nacistički koncentracijski logori, Holokaust, Konačno rješenje židovskog pitanja; Seminar: Politička i vojna važnost europskih pokreta otpora.
VI.	Potruga za mirom uz diplomatske priprema za rat; Antifašizam primjer Španjolskog građansko rata 1936-1939. Seminar: Invazija na Normandiju i otvaranje druge fronte u Francuskoj; Seminar: Opća ofenzivna djelovanja Sovjetske armije na istoku i anglo-američke armije na zapadu: Natjecanje Saveznika tko će prvi doći do Berlina i poraziti Njemačku.
VII.	KOLOKVIJ Seminar: problem genocida, kulturocida i pljačkanje europskog kulturnog blaga, problem repatrijacije ukradenih kulturnih vrijednosti.
VIII.	Drugi svjetski rat: politika zaraćenih strana Seminar: Problem kapitulacije Njemačke i režima zemalja Trojnog pakta i nova geopolitička karta Europe; Seminar: Diskusija o problemu „samodestrukcije“ Europe. Modeli poratne budućnosti.
IX.	Europa u Hladnom ratu (1945-1990) politika ravnoteže straha, političko vojni savezi i neokolonijalizam. Prezentacija na temu.
X.	Povijest svakidašnjice; Zabavne 60-e, 70-e, 80-e i 90-e godine 20. stoljeća; vrijeme brzoga života, moda, pomodarstvo i razvoj komunikacije i medija. Borba za građanske slobode i mediji. Prezentacija na temu.
XI.	Svršetak Hladnog rata i nove globalističke podjele: Novi svjetski poredak i slom jednostranačkih socijalističkih sustava Istočnog bloka. Prezentacija na temu.
XII.	Ratovi na jugoistoku Europe, rastroj političkih sustava i nove geopolitička karta; negativni globalistički procesi Ujedinjene Europe: sustav „jednakijih od jednakih“– Integracija, globalizacija, strah i nada malih naroda Europa. Prezentacija na temu.
XIII.	Duhovno vjerska vertikala Europe: Europske crkve u globalizaciji – Kriza vjere i neokonzervativizam. Diskusija o kolegiji i temama

	Prezentacija na temu.
XIV.	Prezentacija na temu.
XV.	KOLOKVIJ / Ocjenjivanje seminara.

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Prepoznati društvene i političke ali i kulturne procese 20. stoljeća.	-Uvodno predavanje Europa od 1890.-1990. Svjetska i europska historiografija na temu 20. stoljeća; Pandorina kutija Europska: Europa 20. st: Naslijeđe i vizije.	Predavanje. Mejutički razgovori. Frontalni rad, individualni rad. Pisanje natuknica, izrada bilježaka.	Postavljanje pitanja i usmeni odgovori.
Koristiti informacije o novim tehnološkim i znanstvenim dostignućima, kulturnim procesima i razvitku društva u samostalnom definiranju povijesnoga razdoblja.	-Gospodarstvo i gospodarske krize u Europi 20. stoljeća: uzroci, raširenost i posljedice. Izlazak iz krize. -Kultura, znanost i umjetnost 20. st., filozofski pravci, književnost, izumi, umjetnički pravci. Zabava.	Predavanje. Grafičko-ilustrativne metode: prezentacija. Mejutički i heuristički razgovori. Frontalni rad, individualni rad. Pisanje natuknica, izrada bilježaka.	Postavljanje pitanja i usmeni odgovori. Kolokvij.
Analizirati društvene i političke događaje i procese 20. stoljeća.	-Pobjednici, poraženi i geopolitičke promjene u Europi. Mirovni pregovori i ugovori; Liga naroda – Ujedinjeni narodi. -Oblikovanje režima tzv. zapadne demokracije i totalitarnih država (komunizam, fašizam, nacizam), totalitarni režimi u fašistički pokreti u Europi između dva rata. Ruska revolucija i revolucionarna zbivanja u Europi. -Prve ekspanzije fašističkih država - uvod u širi ratni sukob. Držanje ostalih velikih europskih zemalja. -Razdoblje Drugog svjetskog rata (1939-1945). Uzroci, tijek i posljedice. -Teheranska konferencija. Konferencija u Jalti. Ratni zločini. Slom Njemačke. Konferencija u Potsdamu, Slom Japana. Žrtve Drugog svjetskog rata.	Predavanje. Grafičko-ilustrativne metode. Prezentacija. Mejutički i heuristički razgovori. Frontalni rad, individualni rad. Izrada bilježaka.	Postavljanje pitanja i usmeni odgovori. Kolokvij.
Prepoznavati ličnosti i društvene skupine koje su donijele	-Stanje i odnosi u svijetu nakon uspostavljanja mira. Izbjeglice i prognanici-raseljenost. Kažnjavanje ratnih zločinaca. Mirovni	Predavanje. Grafičko-ilustrativne metode. Prezentacija. Mejutički i heuristički razgovori.	Postavljanje pitanja i usmeni odgovori. Kolokvij.

<p>prijelomne događaje u 20. stoljeće.</p>	<p>ugovori s pobijeđenim zemljama 1946-1947.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Počeci poratne blokvske politike. Dekolonizacija i nastanak novih samostalnih država. -Hladnoratovsko razdoblje. Međunarodne političke krize. -Proces europskih integracija. -Problem europskog terorizma potkraj 1960-ih do potkraj 1980-ih. -Uloga europskih religija u očuvanju mira u svijetu. Procesi ekumene. -Ujedinjenje Njemačkih država. Raspad SSSR-a i nastanak Zajednice Nezavisnih Država. Slom socijalističkih državnih sustava i u ostalim socijalističkim zemljama Europe. Globalizacija. 	<p>Frontalni rad, individualni rad.</p> <p>Pisanje natuknica, izrada bilježaka.</p>	
<p>Analizirati i prepoznati društvene, vojne i političke procese Drugoga svjetskog rata.</p> <p>Objasniti i procijeniti suprotstavljene argumente u izvorima i literaturi;</p> <p>Formulirati i braniti određenu tezu;</p> <p>Odrediti i analizirati razne vrste povijesnih izvora;</p> <p>Ispravno oblikovati citate i bilješke;</p> <p>Razvijati vještine kritičkog mišljenja.</p>	<p>Seminar: Drugi svjetski rat.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Analiza uzroka i usporedna analiza ciljeva rata: filozofsko-političko-društveno-gospodarski diskurs; -vojni i civilni diskurs rata, stradanja i samodestrukcije europske civilizacije; -kronologija, bojišnice, zaraćene strane, naoružanje i oprema, gospodarske mogućnosti, vojni savezi, vojne operacije; -fenomen koncentracijskih logora, holokausta i istrebljenja naroda, kulturocid. 	<p>Predavanje, samostalni rad, grupni rad, prezentacije vizualnog materijala, diskusija. Mentoriranje.</p>	<p>Prezentacija. Diskusija. Postavljanje pitanja.</p>

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Nacionalne manjine: pristup istraživanju
Studij	Sveučilišni prijediplomski studij <i>Povijest</i> (dvopredmetni)
Semestar	II., IV., VI.
Akadska godina	2024./2025.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	15+15+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne
Nositelj kolegija	izv. prof. dr. sc. Barbara Riman
Kabinet	F-435
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka
Telefon	
e-mail	barbara.riman@quest.arnes.si
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
<p>Studenti će se upoznati s temeljnim pojmovima i razvojem interdisciplinarnog načina istraživanja nacionalnih manjina kroz sadržaj:</p> <ul style="list-style-type: none"> - povijesni razvitak istraživanja nacionalnih manjina; - osnovni terminološki pojmovi; - uporaba povijesnih izvora i znanstvenih metoda potrebnih za istraživanje pojedinih nacionalnih manjina na prostoru Republike Hrvatske, kao i na prostoru cijele Europe; - vidovi istraživanja i važnost strukture doseljenog stanovništva, uključenost pojedinaca u različite znanstvene, kulturne, gospodarske i druge sfere u državi u kojoj žive, kao i njihovo samoorganiziranje. <p>Pridobivena znanja primijenit će se na istraživanje, analiziranje i razmatranje nacionalnih manjina na prostoru današnje Republike Hrvatske, kroz prije navedene vidove istraživanja, u korelaciji s manjinama na prostoru Europe. Prikazat će se povijest i djelovanje pojedinih nacionalnih manjina na prostoru današnje Republike Hrvatske (Talijani, Romi, Nijemci, Slovenci, Makedonci i dr.) te će se s usvojenim znanjem kritički pristupiti analizi njihova djelovanja, razvoja položaja određene nacionalne manjine, kao i uključenost u većinsko stanovništvo. Komparirat će se položaj nacionalnih manjina prema podacima dobivenim u seminarskim radovima, samostalnim istraživanjem i pojedinačnim analizama djelovanja nacionalnih manjina, kao i uvidom u suvremenu literaturu.</p>	
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA	
<p>Očekuje se da će studenti nakon položenog ispita moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nabrojati i primijeniti strategije interpretacije podataka; - primijeniti osnovne postavke etičnosti pri akademskom pisanju; - osvijestiti važnosti povijesti kao znanosti u razvijanju i istraživanju manjinskog pitanja; - primijeniti adekvatnu metodologiju i tehnike istraživanja manjinske problematike; - pripremiti i realizirati vlastito istraživanje; - kritički promišljati i problemski pristupiti izvorima, kao i podacima dobivenima upotrebom različitih znanstvenih metoda; - razviti toleranciju prema različitostima, koju će potom kao budući profesori prenijeti i na učenike što će ih obrazovati; - koristiti kompetencije za sudjelovanje u stvaranju multikulturalnog društva. 	
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)	

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X	X	X	
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
X			

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1	0
Seminarski rad	0,30	15
Terenski rad	0,20	5
Izveštaj o pročitanim radovima	0,20	10
Kontinuirana provjera znanja	0,30	30
ZAVRŠNI ISPIT	1	40
UKUPNO	3	100

Opće informacije

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%, ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Predavanja – studenti će dobiti sažetke predavanja.

Čorkalo Biruški, D.; Jelić, M.; Pavin Ivanec, T.; Pehar, L.; Uzela, E.; Rebernjak, B.; Kapović, I., 2019. Obrazovanje nacionalnih manjina I međuetnički stavovi u Hrvatskoj. Friedrich Ebert Stiftung, Zagreb.

https://croatia.fes.de/fileadmin/user_upload/190708_Analysis_Obrazovanje_nacionalnih_manjina.pdf

Dukovski, D. 2001. Povijest mentaliteta, metoda »oral history« i teorija kaosa. U: Časopis za suvremenu povijest, 33, 155-162. <https://hrcak.srce.hr/file/304535>

Geiger, V. 2009. Sudbina jugoslavenskih Nijemaca u hrvatskoj i srpskoj književnosti. Zajednica Nijemaca u Hrvatskoj, 5.– 86. <http://www.zajednica-nijemaca.org/images/geiger%20knjiga.pdf>

Marinović, M. (ur.), 2014. Hrvati i manjine u Hrvatskoj: moderni identiteti. Četvrti hrvatski simpozij o nastavi povijesti. Agencija za odgoj i obrazovanje. <https://www.azoo.hr/app/uploads/uvezeno/datoteke/manjine-1536870823.pdf>

Mesić M., 2013. Pojam nacionalnih manjina i njihovo političko predstavljanje: slučaj Hrvatske. Politička misao 107-13. <https://hrcak.srce.hr/clanak/164716>

Ravlić, S. 2017. Nacionalne manjine i dvojno državljanstvo. Forum za sigurnosne studije 1(1), 8-32. <https://hrcak.srce.hr/file/291714>

Tatalović, S. 2001. Nacionalne manjine u Hrvatskoj. Politička misao 3(38), 95-105. <https://hrcak.srce.hr/clanak/38700>

Zlatković Winter, J. 2004. Suvremena migracijska kretanja u Europi. Migracijske i etničke teme 2-3(20), 161-170. <https://hrcak.srce.hr/clanak/10945>

IZBORNA LITERATURA

- Babić, D. 2020. Nijemci u Slavoniji: od suživota preko stigme do reafirmacije nacionalnog identiteta. Sociologija i prostor 2(58), 147-172. <https://hrcak.srce.hr/file/350585>
- Babić, D. 2020. Osnovno školstvo nacionalnih manjina u Požeško-slavonskoj županiji (fokus-grupa). Radovi Zavoda za znanstveni i umjetnički rad u Požegi 9, 163-184. <https://hrcak.srce.hr/file/369920>
- Babić, D.; Škiljan, F. 2017. Mađari u Koprivničko-križevačkoj županiji: svakodnevica, sjećanje/pamćenje i nacionalni identitet. Podravina 33(17), 170-185. <https://hrcak.srce.hr/file/300741>
- Bade, J. K. 2005. Europa in Bewegung. Migration vom spatzen 18. Jahrhundert bis zur Gegenwart. C.H. Beck, München.
- Baum, Willa, K. Oral history for the local historical society. American Association for State and Local History, Nashville, 1987.
- Bertoša, M., 1972. Hajdučka epizoda naseljavanja Puljštine (1671-1675). Povijesno društvo Istre, Povijesno društvo Rijeke, Rijeka-Pula.
- Dukovski, D. 1997. Židovi u Istri između dva svjetska rata. U: Časopis za suvremenu povijest, 29, 77-95, <https://hrcak.srce.hr/file/312744>
- Erceg, T. 2005. Položaj nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj-zakonodavstvo i praksa. Centar za ljudska prava, Zagreb. <https://hrcak.srce.hr/file/187907>
- Kanižaj, I. 2006. Manjine između javnosti i stvarnosti. Nacionalne manjine u dnevnim novinama 2001-2005. Sveučilišna knjižara d. o. o. , Zagreb.
- Lazić, B.; Aparac Jelušić, T. 2018. Organizacija i upravljanje zbirkama građe u knjižnicama škola koje provode nastavu na manjinskim jezicima u Republici Hrvatskoj, Vjesnik bibliotekara Hrvatske 1(61), 1-35. <https://hrcak.srce.hr/file/303884>
- Mesić, M. 1992. Ekološke migracije. Socijalna ekologija 1, 167-177. <https://hrcak.srce.hr/file/202610>
- Mesić, M. 2002. Međunarodne migracije: tokovi i teorije. Filozofski fakultet, Zavod za sociologiju, Zagreb.
- Rajković Iveta, M.; Babić, D. Poljaci u Hrvatskoj: od pripadnika 'stare' nacionalne manjine do suvremenih migranata, Studia ethnologica Croatica 1(30), 169-202. <https://hrcak.srce.hr/file/419411>
- Tatalović, S. 2022. Nacionalne manjine u Hrvatskoj (politika, obrazovanje i kultura). Prosvjeta, Zagreb.
- Vukojičić Tomić, T. 2017. Zastupljenost nacionalnih manjina u hrvatskoj javnoj upravi: ocjena uspješnosti posebnih mjera zapošljavanja. Migracijske i etničke teme 2(33), 165-189. <https://hrcak.srce.hr/file/281629>
- Zlatković Winter, J. 1993. Imigracije u Hrvatskoj: skica povijesnog toka. Migracijske teme 9, 303-323.
- Zlatković-Winter, Jelenamigracije u Hrvatskoj:skica povijesnog toka. U: Migracijske teme, 9(1993), 303.-323.
- Žerjavić V. Doseljavanja i iseljavanja s područja Istre, Rijeke i Zadra u razdoblju 1910.- 1971. U: Društvena istraživanja, 1993., 631.-654.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su dužni nazočiti 70% predavanja i sudjelovati u diskusijama

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

- Usmeno
- Pismeno:
  - a) oglasna ploča Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta u Rijeci
  - b) web stranice Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta u Rijeci
  - c) Merlin

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

- osobno na predavanjima i seminarima
- u vremenu predviđenom za konzultacije
- elektroničkom poštom

NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Pismeni ispit.	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	4. i 18. 2. 2025. g.
Ljetni	17. 6. i 1. 7. 2025. g.
Jesenski	26. 8. i 9. 9. 2025. g.
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEMA
I.	Uvodni dio
II.	Historiografija o nacionalnim manjinama na prostoru današnje Republike Hrvatske
III.	Nacionalne manjine i migracijski procesi u Europi i na prostoru Republike Hrvatske
IV.	Formiranje manjinskih zajednica na prostoru današnje Republike Hrvatske
V.	Nacionalne manjine nekada i danas: Položaj nacionalnih manjina i vjerskih zajednica do 1941. godine
VI.	Nacionalne manjine nekada i danas: Položaj nacionalnih manjina od 1941. do 1991. godine
VII.	Pismeni međuispit
VIII.	Nove nacionalne manjine nakon 1991. godine
IX.	Razvoj prava nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj
X.	Organiziranost i programi nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj
XI.	Pripadnici nacionalnih manjina i zastupljenost u medijima
XII.	Pripadnici nacionalnih manjina i pravo na obrazovanje na manjinskim jezicima
XIII.	Pripadnici nacionalnih manjina i pravo na političku participaciju
XIV.	Posjet manjinskom društvu (Češka beseda, Chaplin teatar i sl.)
XV.	Studentska evaluacija koncepcije i izvedbe kolegija

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Primijeniti osnovne postavke etičnosti pri akademskom pisanju	Studenti će se upoznati s temeljnim pojmovima i razvojem interdisciplinarnog načina istraživanja nacionalnih manjina kroz sadržaj:	Predavanje Diskusija Samostalni rad	Međuispit Završni ispit Seminarski rad
Osvijestiti važnosti povijesti kao znanosti u razvijanju i istraživanju	- povijesni razvitak istraživanja nacionalnih manjina; - osnovni terminološki pojmovi; - uporaba povijesnih izvora i	Predavanje Diskusija	Međuispit Završni ispit

manjinskog pitanja	<p>znanstvenih metoda potrebnih za istraživanje pojedinih nacionalnih manjina na prostoru Republike Hrvatske, kao i na prostoru cijele Europe;</p> <p>- vidovi istraživanja i važnost strukture doseljenog stanovništva, uključenost pojedinaca u različite znanstvene, kulturne, gospodarske i druge sfere u državi u kojoj žive, kao i njihovo samoorganiziranje. Pridobivena znanja primijenit će se na istraživanje, analiziranje i razmatranje nacionalnih manjina na prostoru današnje Republike Hrvatske, kroz prije navedene vidove istraživanja, u korelaciji s manjinama na prostoru Europe. Prikazat će se povijest i djelovanje pojedinih nacionalnih manjina na prostoru današnje Republike Hrvatske (Talijani, Romi, Nijemci, Slovenci, Makedonci i dr.) te će se s usvojenim znanjem kritički pristupiti analizi njihova djelovanja, razvoja položaja određene nacionalne manjine, kao i uključenost u većinsko stanovništvo.</p> <p>Komparirat će se položaj nacionalnih manjina prema podacima dobivenim u seminarским radovima, samostalnim istraživanjem i pojedinačnim analizama djelovanja nacionalnih manjina, kao i uvidom u suvremenu literaturu</p>		
Kritički promišljati i problemski pristupiti izvorima, kao i podacima dobivenima upotrebom različitih znanstvenih metoda		Samostalni rad Konzultacije Prezentiranje	Seminarski rad Izveštaj o literaturi Međuispit Završni ispit
Nabrojati i primijeniti strategije interpretacije podataka		Predavanje	Međuispit Završni ispit Seminarski rad
Razviti toleranciju prema različitostima, koju će potom kao budući profesori prenijeti i na učenike		Predavanje Diskusija	Međuispit Završni ispit Seminarski rad Izveštaj o terenskom radu
Koristiti kompetencije za sudjelovanje u stvaranju multikulturalnog društva		Predavanje Diskusija Prezentiranje	Seminarski rad Izveštaj o terenskom radu
Primijeniti adekvatnu metodologiju i tehnike istraživanja manjinske problematike		Predavanje Diskusija Samostalan rad	Međuispit Završni ispit Seminarski rad
Pripremiti i realizirati vlastito istraživanje		Diskusija Samostalan rad	Seminarski rad

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Ceremonijali, rituali, mitovi i legende u srednjem vijeku		
Studij	Sveučilišni prijediplomski studij <i>Povijest</i> (dvopredmetni)		
Semestar	II., IV., VI.		
Akadska godina	2024./2025.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da		
Nositelj kolegija	izv. prof. dr. sc. Kosana Jovanović		
	Kabinet	F-446	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Prije i poslije nastave i prema dogovoru e-mailom		
	Telefon	051/265-728	
	e-mail	kosana.jovanovic@uniri.hr , jovanovickosana@gmail.com	
Suradnik na kolegiju			
	Kabinet		
	Vrijeme za konzultacije		
	Telefon		
	e-mail		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
<p>Kolegij će analizirati kako je srednjovjekovno društvo uz upotrebu ceremonijala i rituala pokušalo, na neverbalan način, predstaviti određene norme i smjernice ponašanja koje su bila važeće u tom periodu. Također će se predstaviti uloga i značaj utjecaja pojedinih mitova i legendi na razvoj srednjovjekovnog društva. Kolegij će tematski biti podijeljen u tri dijela. Prvi dio obrađuje političke ceremonijale i rituale u srednjem vijeku. Drugi dio će analizirati porijeklo, važnost i utjecaj mitova u srednjovjekovnom društvu. Treći dio obrađuje ulogu i značaj svetačkih legendi u razdoblju srednjeg vijeka.</p> <p>Teme koje će se obrađivati na kolegiju jesu sljedeće: krunidbeni ceremonijal, pogrebni ceremonijal, teorija o dva kraljeva tijela, prijenos vlasti, ceremonijal stupanja u vazalni odnos, sveti i profani rituali i ceremonijali, mitovi i legende u srednjem vijeku, hagiografija.</p>			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
<p>Nakon završenog kolegija i uspješno obavljenih obveza studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - identificirati temeljna znanja o društvenoj i kulturnoj sferi srednjovjekovnog razdoblja - definirati temeljna znanja o utjecaju i upotrebi ceremonijala, rituala, mitova i legendi u srednjovjekovnom društvu - primijeniti temeljna znanja o utjecaju i upotrebi ceremonijala, rituala, mitova i legendi u srednjovjekovnom društvu. 			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X		X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	1	0	
Aktivnost na nastavi	0,5	5	
Samostalni rad	0,5	15	
Kontinuirana provjera znanja	0,25	25	

1		
Kontinuirana provjera znanja	0,25	25
2		
ZAVRŠNI ISPIT	0,5	30
UKUPNO	3	100

Opće napomene:

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%, ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. Bilogrivić, Goran; Jovanović, Kosana; Kurelić, Robert; Španjol-Pandelo, Barbara, *Ceremonije i ceremonijalna komunikacija*, Rijeka: Filozofski fakultet u Rijeci, 2019. (tiskano i on-line izdanje)
2. Brandt, Miroslav, *Srednjovjekovno doba povijesnog razvitka*, Zagreb: Školska knjiga, 1995.
3. *Coronations: medieval and early modern monarchic ritual*, ur. Janos M. Bak, Berkeley: University of California Press, 1990.
4. *Hagiologija : kultovi u kontekstu*, ur. T. Vedriš i A. Marinković, Zagreb: Leykam international, 2008.
5. Le Goff, Jacques, *Civilizacija srednjovjekovnog Zapada*, Zagreb: Golden marketing, 1998.
6. Kantorowicz, Ernst H., *The King's Two Bodies: a study in medieval theology*, Princeton: Princeton University Press, 1997.
7. Walter, Philippe, *Kršćanska mitologija: svetkovine, obredi i mitovi srednjega vijeka*, Zagreb: Scarabeus-naklada, 2006.

IZBORNA LITERATURA

1. Bloch, Marc, *I re taumaturghi*, Torino: Einaudi, 1989.
2. Bayer, Vladimir, *Ugovor s đavlom: procesi protiv čarobnjaka u Evropi, a napose u Hrvatskoj*, Zagreb: Informator, 1982.
3. Curtius, Ernst R., *Europska književnost i latinsko srednjovjekovlje*, Zagreb: Naklada Naprijed, 1998.
4. Di Carpegna Falconieri, Tommaso, *The man who believed he was king of France: a true medieval tale*, Chicago: University of Chicago Press, 2008.
5. Geary, Patrick J., *Furta sacra: thefts of relics in central Middle Ages*, Princeton: Princeton University Press, 1990.
6. Huizinga, Johan, *Jesen srednjeg vijeka*, Zagreb: Naprijed, 1991.
7. Le Goff, Jacques, *The Birth of Purgatory*, Chicago: University of Chicago Press, 1986.
8. Oldridge, Darren, *Strange histories: the trial of the pig, the walking dead, and other matters of fact from the medieval and Renaissance worlds*, London: Routledge, 2005.
9. Odabrani članci.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su obavezni redovito pohađati nastavu. Dozvoljena su četiri izostanka.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA	
<ul style="list-style-type: none"> - Usmeno - pismeno: a) oglasna ploča <li style="padding-left: 20px;">b) web stranice Odsjeka za povijest <li style="padding-left: 20px;">c) e-poštom <li style="padding-left: 20px;">d) Merlin 	
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA	
<ul style="list-style-type: none"> - Konzultacije - E-poštom 	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Pismeno.	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
<p>Studenti su dužni položiti dva međuispita (kolokvija) koji će biti uvjet, uz jedan samostalni rad, za pristup završnom ispitu. Po ostvarenju uvjeta za pristupanje završnom ispitu studenti ispit polažu pismenim putem. Prag prolaznosti na međuispitu je 50%.</p> <p>Ispitni rokovi se određuju početkom akademske godine, a mogu se mijenjati (bolest ili službena spriječenost) tjedan dana prije. O promjenama termina ispita moguće je saznati preko oglasne ploče Odsjeka za povijest te na web stranicama fakulteta. Odjava ispita se mora izvršiti bar 48 sati prije ispita u protivnom će se smatrati da je student rok iskoristio.</p> <p>Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima! Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.</p>	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	6. i 27. 2.2025. g. u 10h
Ljetni	26. 6. i 17. 7. 2025. g. u 10h
Jesenski	2. i 18. 9. 2025. g. u 10h
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEMA
1.	Istraživanja o ritualima i ceremonijalima te njihovom značaju za srednjovjekovno društvo
2.	Politički rituali: krunidbeni ceremonijali u srednjem vijeku
3.	Politički rituali: kraljevski pogrebni ceremonijali u srednjem vijeku
4.	Teorija o dva kraljeva tijela i evolucija ideje o kristocentričkom konceptu kraljevske vlasti u srednjem vijeku
5.	Kolokvij 1
6.	Politički rituali: simbolički načini predstavljanja prijenosa vlasti u srednjem vijeku
7.	Politički rituali: ceremonijal i popratni rituali stupanja u vazalni odnos
8.	Politički rituali: ceremonijal i popratni rituali vlasti
9.	Sveti i profani rituali i ceremonijali: religija, magija i srednjovjekovno društvo
10.	Kolokvij 2
11.	Važnost i utjecaj mitova i legendi u srednjem vijeku
12.	Mitovi vezani uz vlast u srednjem vijeku: kraljevi – iscjelitelji
13.	Mitovi vezani uz vlast u srednjem vijeku: „usnuli“ kraljevi; „imitatori“ kraljeva. <i>Beata stirps</i>
14.	Pučki mitovi i legende u srednjem vijeku. Uloga hagiografije i kulta svetaca u srednjem vijeku: <i>Legenda Aurea</i>
15.	Zaključna razmatranja

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Identificirati temeljna znanja o društvenoj i kulturnoj sferi srednjovjekovnog razdoblja.	Istraživanja o ritualima i ceremonijalima te njihovom značaju za srednjovjekovno društvo. Politički rituali: krunidbeni ceremonijali u srednjem vijeku.	Predavanja; diskusija; individualni rad	Pismena provjera znanja (kolokvij, ispit); sudjelovanje u diskusiji
Definirati temeljna znanja o utjecaju i upotrebi ceremonijala, rituala, mitova i legendi u srednjovjekovnom društvu.	Politički rituali: kraljevski pogrebni ceremonijali u srednjem vijeku. Teorija o dva kraljeva tijela i evolucija ideje o kristocentričkom konceptu kraljevske vlasti u srednjem vijeku.	Predavanja; diskusija; individualni rad	Pismena provjera znanja (kolokvij, ispit); sudjelovanje u diskusiji
Primijeniti znanja o utjecaju i upotrebi ceremonijala, rituala, mitova i legendi u srednjovjekovnom društvu	Politički rituali: simbolički načini predstavljanja prijenosa vlasti u srednjem vijeku. Politički rituali: ceremonijal i popratni rituali stupanja u vazalni odnos. Politički rituali: ceremonijal i popratni rituali vlasti. Sveti i profani rituali i ceremonijali: religija, magija i srednjovjekovno društvo. Važnost i utjecaj mitova i legendi u srednjem vijeku. Mitovi vezani uz vlast u srednjem vijeku: kraljevi – iscjelitelji. Mitovi vezani uz vlast u srednjem vijeku: „usnuli“ kraljevi; „imitatori“ kraljeva. <i>Beata stirps</i> . Pučki mitovi i legende u srednjem vijeku Uloga hagiografije i kulta svetaca u srednjem vijeku: <i>Legenda Aurea</i> .	Rad u grupi; izrada i prezentacija projekta	Zadaci izvedbe; prezentacija

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Komparativna povijest fašizma i genocida u jugoistočnoj Europi		
Studij	Sveučilišni prijediplomski studij <i>Povijest</i> (dvpredmetni)		
Semestar	II., IV., VI.		
Akadska godina	2024./2025.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	0+15+15		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da		
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Andrea Roknić Bežanić		
	Kabinet	F-448	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka		
	Telefon		
	e-mail	aroknic@ffri.uniri.hr	
Suradnik na kolegiju	dr. sc. Lovro Kralj, asistent		
	Kabinet	F-437	
Vrijeme za konzultacije	Dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka		
	Telefon	099 827 8197	
	e-mail	lovro.kralj@uniri.hr ; kralj_lovro@phd.ceu.edu	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
<ol style="list-style-type: none"> Uvod Razvoj studija fašizma: Historiografski pregled Konceptualna povijest fašizma Ideologija fašizma u komparativnoj perspektivi Komparativna povijest fašističkih pokreta na jugoistoku Europe Fašizam u tranziciji: uspostava i konsolidacija fašističkih režima Isprepletena povijest fašizma i antisemitizma Fašizam i politika genocida Holokaust na jugoistoku Europe Rodna povijest fašizma Fašizam danas? Etnopopulizam, radikalna i ekstremna desnica na jugoistoku Europe Zaključak 			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
<p>Nakon odslušanog kolegija i uspješno izvršenih obveza predviđenih ovim programom, studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Usporediti glavne karakteristike politološkog, sociološkog i historiografskog pristupa studijama fašizma i genocida. -Definirati i klasificirati pojmove poput genocida, politicida, klasicida i rodocida [gendercide], etničkog čišćenja, masovnog političkog nasilja i zločina protiv čovječnosti. -Interpretirati glavne karakteristike političkih koncepata poput fašizma, totalitarizma, diktature, autoritarizma, te radikalne i ekstremne desnice. -Objasniti razliku između povijesnog fašizma i generičkog, odnosno univerzalnog, fašizma. -Usporediti i kategorizirati strukturne, ekonomske, društvene i ideološke uzroke masovnog nasilja prema različitim religijskim, etničkim i rodnim skupinama na jugoistoku Europe tijekom 20. stoljeća. 			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
	X	X	X
Terenska	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo

nastava			
		X	
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	1	0	
Aktivnost u nastavi	0,50	25	
Prezentacija	0,50	25	
Seminarski rad	1	50	
UKUPNO	3	100	
Opće napomene:			
<u>Varijanta 1 bez završnog ispita</u>			
Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.			
Seminarski rad – odnosi se na pisani rad u kojem će studenti implementirati konceptualna, teorijska i empirijska znanja stečena kroz kolegij. Studenti mogu napisati 1) kritički osvrt na neku od postojećih tema koristeći sekundarnu literaturu ili 2) istraživački rad u kojem će biti korišteni primarni izvori. Očekivana dužina seminarskog rada je od 12-15 stranica (font Times New Roman, veličina 12, razmak 2,0) uključujući fusnote i bibliografiju koja će biti u skladu s „Chicago Manual of Style“ referencama. U seminarskom radu studenti će koristiti minimalno 6 jedinica literature (jedinica se referira na: primarne izvore, akademske članke, stručne knjige). Studenti su dužni predati seminarski rad putem e-maila 7 dana prije datuma održavanja odabranog ispitnog roka. Seminarski rad nosi ukupno 50% bodova koje nosi čitavi kolegij.			
OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI		
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova		
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova		
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova		
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova		
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova		
IV. LITERATURA			
OBVEZNA LITERATURA			
Robert O. Paxton. Anatomija fašizma (Zagreb: TIM press, 2012).			
Darko Dukovski. Povijest Srednje i Jugoistočne Europe (Zagreb: Alineja, 2005)			
IZBORNA LITERATURA			
Constantin Iordachi (ed). Comparative Fascist Studies: New Perspectives (London: Routledge 2009).			
Constantin Iordachi (ed). Fascism in East Central and Southeastern Europe: A Reappraisal, Special issue of the Journal of East-Central Europe, Vol. 37(2-3).			
Michael Mann. Fascists (Cambridge: Cambridge University Press, 2004).			
Aristotle Kallis. Genocide and Fascism: The Eliminationist Drive in Fascist Europe (New York: Routledge, 2009).			
James Frusetta."The Final Solution in Southern and Southeastern Europe: Between Nazi Catalysts and Local Motivations" in Jonathan Friedman, ed., Routledge History of the Holocaust (New York: Routledge, January 2011), 265-277.			
Anca Glont, James Frusetta (2019). "Interwar Fascism and the Post-1989 Radical Right: Ideology, Opportunism and Historical Legacy in Bulgaria and Romania," Studies in Post-Communism, Vol. 42(3), pp. 551-571.			
Roland Clark „New Models, New Questions: Historiographical Approaches to the Romanian Holocaust“ European Review of History, Vol. 19(2), 2012: 303-320.			
Roland Clark „From Elite Pamphleteers to Social Movement Protagonists: Antisemitic Activism in 1920s Romania“ Studies of National Movements, Vol. 4 (2019): 1-35.			
Dennis Deletant. Hitler's Forgotten Ally: Ion Antonescu and His Regime, Romania 1940-44. (London: Palgrave Macmillan, 2006).			
Vladimir Solonari. Purifying the Nation: Population Exchange and Ethnic Cleansing in Nazi-			

Allied Romania (Woodrow Wilson Center Press, John Hopkins University Press, 2009).
 Jean Ancel. The History of the Holocaust in Romania (Jerusalem, Lincoln: Yad Vashem, University of Nebraska Press, 2011).
 Tomislav Dulić (2006). „Mass Killing in the Independent State of Croatia, 1941-1945: A Case for Comparative Research“ Journal of Genocide Research, Vol. 8(3): 255-281.
 Alexander Korb. „Nation-building and mass violence: The Independent State of Croatia, 1941–45,“ in Jonathan C. Friedman (ed.), The Routledge History of the Holocaust (Routledge, New York, 2011), 291-302.
 William I. Brustein, Ryan D. King (2004). „Balkan Anti-Semitism: The Cases of Bulgaria and Romania before the Holocaust“, East European Politics & Societies, Vol. 18(3): 430-454.
 James Frusetta (2010) "Fascism to Finish the Nation: Bulgarian Fascism's Uncertain Palingenesis of the National Project," East Central Europe Vol. 37 (2-3), pp. 280-302.
 Marina Cattaruzza and Constantin Iordachi, eds., "Anti-Semitism and the Holocaust in East-Central Europe: New Perspectives," Special Issue, East Central Europe (Leiden, Brill), vol. 39 (2012).
 Marie-Janine Calic. The Great Cauldron: A History of Southeastern Europe (Massachusetts, London: Harvard University Press, 2019).
 Aristotle Kallis (2010). „Fascism and the Jews: From Internationalization of fascism to a 'fascist anti-Semitism“ Holocaust Studies, Vol. 15(1-2): pp. 15-34.
 Raul Carstocea. „Native Fascists, Transnational Anti-Semites: The International Activity of Legionary Leader Ion I. Mota“ in Arnd Bauerkaper and Gregorz Rossolinski-Liebe (eds.), Fascism without Borders: Connections and Cooperation between Movements and Regimes in Europe from 1918 to 1945 (New York: Berghahn Books, 2017).
 Raul Carstocea. „Path to the Holocaust: Fascism and Anti-Semitism in Interwar Romania“ S:I.M.O.N. (Shoah: Intervention, Methods, Documentation), 2014.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su dužni biti nazočni na 70% predavanja.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Merlin, e-mail

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Merlin, e-mail

NAČIN POLAGANJA ISPITA

/

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	10. i 24. 2. 2025. g.
Ljetni	30. 6. i 14. 7. 2025. g.
Jesenski	29. 8. i 21. 9. 2025. g.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEMA
I.	Uvod.
II.	Razvoj studija fašizma: Historiografski pregled.
III.	Konceptualna povijest fašizma.
IV.	Ideologija fašizma u komparativnoj perspektivi.
V.	Komparativna povijest fašističkih pokreta na jugoistoku Europe I.

VI.	Komparativna povijest fašističkih pokreta na jugoistoku Europe II.
VII.	Fašizam u tranziciji: uspostava i konsolidacija fašističkih režima I.
VIII.	Fašistička „Nove Europa“
IX.	Isprepletena povijest fašizma i antisemitizma.
X.	Fašizam i politika genocida.
XI.	Holokaust na jugoistoku Europe I.
XII.	Holokaust na jugoistoku Europe II.
XIII.	Rodna povijest fašizma.
XIV.	Fašizam danas? Etnopopulizam, radikalna i ekstremna desnica na jugoistoku Europe.
XV.	Zaključak.

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Razlikovati i usporediti glavne karakteristike politološkog, sociološkog i historiografskog pristupa studijama fašizma i genocida.	Uvod Razvoj studija fašizma: Historiografski pregled Konceptualna povijest fašizma. Ideologija fašizma u komparativnoj perspektivi. Komparativna povijest fašističkih pokreta na jugoistoku Europe.	Čitanje literature, predavanja, sudjelovanje u diskusiji. Individualni rad.	Sudjelovanje u diskusiji, seminarski rad.
Definirati i klasificirati pojmove poput genocida, politicida, klasicida i rodocida [gendercide], etničkog čišćenja, masovnog nasilja i zločina protiv čovječnosti.	Fašizam u tranziciji: uspostava i konsolidacija fašističkih režima. Isprepletena povijest fašizma i antisemitizma. Fašizam i politika genocida Holokaust na jugoistoku Europe.	Čitanje literature, predavanja, sudjelovanje u diskusiji. Individualni rad.	Sudjelovanje u diskusiji, seminarski rad.
Interpretirati i razlikovati glavne karakteristike političkih konceptata poput fašizma, totalitarizma, diktature, autoritarizma, te radikalne i ekstremne desnice.	Rodna povijest fašizma. Fašizam danas? Etnopopulizam, radikalna i ekstremna desnica na jugoistoku Europe. Zaključak.	Čitanje literature, predavanja, sudjelovanje u diskusiji. Individualni rad.	Sudjelovanje u diskusiji, seminarski rad.
Objasniti razliku između povijesnog fašizma i generičkog, odnosno univerzalnog, fašizma.		Čitanje literature, predavanja, sudjelovanje u diskusiji. Individualni rad.	Sudjelovanje u diskusiji, seminarski rad.
Usporediti i objasniti		Čitanje literature, predavanja, sudjelovanje u diskusiji.	Sudjelovanje u diskusiji, seminarski rad.

strukturalne, ekonomske, društvene i ideološke uzroke masovnog nasilja prema različitim religijskim, etničkim i rodnim skupinama na jugoistoku Europe tijekom 20. stoljeća.		Individualni rad.	rad.
---	--	-------------------	------

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Mimesis: književnost i kinematografija u odnosu na historiografiju		
Studij	Sveučilišni prijediplomski studij <i>Povijest</i> (dvopredmetni)		
Semestar	II., IV., VI.		
Akadska godina	2024./2025.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne		
Nositelj kolegija	prof. dr. sc. Mila Orlić		
	Kabinet	F-445	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka		
	Telefon	051/265-735	
	e-mail	milaorlic@uniri.hr ; orlicmila@gmail.com	
Suradnik na kolegiju			
	Kabinet		
	Vrijeme za konzultacije		
	Telefon		
	e-mail		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
Kolegij će biti podijeljen na dvije sekcije: književnost i kinematografija te njihov odnos i utjecaj na historiju / historiografiju. Prva sekcija bit će posvećena kinematografiji u odnosu na neke od ključnih povijesnih tema XX. stoljeća i njihovoj re-elaboraciji na „velikom platnu“, od Holokausta do ratova iz 90-ih godina na prostoru bivše Jugoslavije. Posebna pažnja bit će posvećena kritičkoj ulozi intelektualaca u društvu i njihovoj funkciji u suočavanju s kontroverznim aspektima vlastite povijesti. U drugom dijelu kolegija će se analizirati odnos između književnosti i historiografije, odnosno način na koji je europska književnost utjecala na elaboraciju određenih tema od strane povjesničara. U tom smislu posebna pažnja biti će posvećena velikim temama suvremene povijesti (Holokaustu, Gulagu) te pojedinim piscima kao što su Primo Levi, Danilo Kiš, Varlam Šalamov, Karlo Štajner i drugi.			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
Nakon odslušanog i položenog kolegija studenti će biti sposobni:			
<ul style="list-style-type: none"> - definirati i interpretirati povijesnu elaboraciju određenih tema iz XX. stoljeća - kritički koristiti i druge oblike izvora u svrhu njihovih budućih istraživanja ili predavanja povijesti 			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X		X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
X			
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	1	0	
Kontinuirana provjera znanja 1	0,8	40	
Kontinuirana provjera znanja 2	1	50	
Terenska nastava	0,2	10	
UKUPNO	3	100	
Opće napomene:			

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. Applebaum, A. (2003): *Gulag. A history*, New York. (odabrana poglavlja)
  2. Badurina, Bauer, Marković (2019): *Naracije straha*, Zagreb. (odabrana poglavlja)
  3. Clifford, R. (2013): *Commemorating the Holocaust*, Oxford. (odabrana poglavlja)
  4. Judt, T. (2005): *Postwar: A History of Europe Since 1945*, New York (odabrana poglavlja).
  5. Kerner, A. (2011): *Film and the Holocaust*, New York. (odabrana poglavlja)
  6. Levi, P. (1993): *Zar je to čovjek*, Zagreb.
  7. Levi P. (2017): *Utopljenici i spašeni*, Zagreb.
  8. Matragostino, Ranghiasi (2021): *Primo Levi*, Zagreb.
  9. Mataušić, N. (2019): *Diana Budisavljević. Prešućena heroina Drugog svjetskog rata*, Zagreb.
  10. Thompson, M. (2021): *Danilo Kiš. Žamor povijesti*, Zagreb.
  11. Ugrešić, D. (2021): *Brnjica za vještice*, Zagreb.
- Odabrani članci i filmovi koji će biti ponuđeni tijekom kolegija.

IZBORNA LITERATURA

1. Goldstein, S. (2020): *1941. godina koja se vraća*, Zagreb.
2. Grossman, V. (2012): *Život i sudbina*, Zagreb.
3. Jergović, M. (2006): *Ruta Tannenbaum*, Zagreb.
4. Kiš, D. (1976): *Grobnica za Borisa Davidovića*, Zagreb.
5. Kiš, D. (2010): *Čas anatomije*, Podgorica.
6. Šalamov, V. (2015): *Priče sa Kolime*, Beograd.
7. Školovskij, V. (2019): *Sentimentalno putovanje*, Zagreb.
8. Šnajder, S. (2016): *Doba mjedi*, Zagreb.
9. Šnajder, S. (2019). *Umrijeti u Hrvatskoj*, Zagreb.
10. Štajner, K. (1971): *7000 dana u Sibiru*, Zagreb.
11. Ugrešić, D. (2002): *Kultura laži*, Beograd.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su dužni biti nazočni na 70% predavanja.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Oglasna ploča i putem e-maila

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Konzultacije i e-mail

NAČIN POLAGANJA ISPITA

/

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači

stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	5. i 27. 2. 2025. g.
Ljetni	26. 6. i 17. 7. 2025. g.
Jesenski	2. i 18. 9. 2025. g.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
I.	Uvodno predavanje.
II.	Filmografija i historiografija: film kao povijesni izvor.
III.	Shoah: filmsko svjedočenje tragedije.
IV.	Dokumentarni film "Dnevnik Diane Budisavljević" (2019).
V.	Suočavanje s prošlošću kroz filmove.
VI.	Uloga i uporaba dokumentarnih filmova.
VII.	Manipulacija povijesnih događaja u kinematografiji.
VIII.	Diskusija o predloženim dokumentarnim filmovima.
IX.	Književnost i historiografija.
X.	Holokaust u europskoj književnosti: Primo Levi.
XI.	Gulag u europskoj književnosti: Danilo Kiš, Karlo Štajner, Varlav Šalamov.
XII.	Kritička uloga intelektualaca u društvu.
XIII.	Terenska nastava.
XIV.	Kolokvij
XV.	Popravni kolokvij.

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Definirati i interpretirati povijesnu elaboraciju određenih tema iz XX. stoljeća.	Kolegij će biti podijeljen na dvije sekcije: kinematografija i književnost te njihov odnos i utjecaj na historiju / historiografiju. Prva sekcija bit će posvećena kinematografiji u odnosu na neke od ključnih povijesnih tema XX. stoljeća i njihovoj re-elaboraciji na „velikom platnu“, od Holokausta do ratova iz 90-ih godina na prostoru bivše Jugoslavije. Posebna pažnja bit će posvećena kritičkoj ulozi intelektualaca u društvu i njihovoj funkciji u	Predavanje, projekcija filmova, komparacija, rasprava, poticanje diskusije.	Esej, pismeni kolokvij, aktivno učestvovanje u projekciji filmova.
Kritički koristiti i druge oblike izvora u svrhu njihovih budućih istraživanja ili predavanja povijesti.		Predavanje, čitanje odabranih književnih djela, poticanje diskusije.	Esej, pismeni kolokvij, aktivno učestvovanje u projekciji filmova.

	<p>suočavanju s kontroverznim aspektima vlastite povijesti.</p> <p>U drugom dijelu kolegija će se analizirati odnos između književnosti i historiografije, odnosno način na koji je europska književnost utjecala na elaboraciju određenih tema od strane povjesničara.</p> <p>U tom smislu posebna pažnja biti će posvećena velikim temama suvremene povijesti (Holokaustu, Gulagu) te pojedinim piscima kao što su Primo Levi, Danilo Kiš, Varlam Šalamov, Karlo Štajner i drugi.</p>		
--	---	--	--

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Stručna praksa VI		
Studij	Sveučilišni studij <i>Povijest</i> (dvopredmetni)	prijediplomski	
Semestar	II., IV., VI.		
Akadska godina	2024./2025.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	0+0+30		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne		
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Andrea Roknić Bežanić		
	Kabinet	F-448	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka		
	Telefon	051/265-730	
	e-mail	aroknic@ffri.uniri.hr	
Suradnik na kolegiju			
	Kabinet		
	Vrijeme za konzultacije		
	Telefon		
	e-mail		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
<p>Studenti obavljaju praksu radeći na konkretnim projektnim zadacima koje zadaje nastavnik/mentor ili mentor/vanjski stručnjak. Stručna praksa može se izvoditi ili u prihvatnoj instituciji (stručna baza), kroz rad s dodijeljenim mentorom/vanjskim stručnjakom, ili u redovnom nastavnom procesu na fakultetu, kroz rad s nastavnikom/mentorom koji osmišljava i prati izvođenje radnih zadataka. Pri odabiru kolegija Stručna praksa studenti u dogovoru s mentorom osmišljavaju radne zadatke temeljem građe i izvora iz odabranog povijesnog razdoblje. U sklopu kolegija Stručna praksa ulazi i terenska nastava te studijska putovanja, pri kojima studenti također odrađuju radne zadatke koje pripremaju tijekom nastave, a izlažu ih na terenu.</p>			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
<p>Nakon uspješno izvršenih obveza predviđenih ovim programom, studenti će biti sposobni:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Primijeniti usvojeno teorijsko znanje u praktičnom dijelu koji se dotiče uz područje obavljanja stručne prakse. 2. Samostalno provesti istraživanje na građi i izvorima. 3. Osmisliti i provesti vlastiti projekt pod stručnim vodstvom mentora. 4. Samostalno izložiti rezultate rada na stručnoj praksi. 5. Prilagođavati se radnom okruženju i orijentaciji ka budućem zaposlenju. 			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
		X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
X			X
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	1	0	
Aktivnost u nastavi	0,25	10	
Terenska nastava	1,75	90	
UKUPNO	3	100	
Opće napomene:			

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA**OBVEZNA LITERATURA**

Literaturu određuje mentor iz prihvatne institucije – stručne baze, a odnosi se na zakone, pravilnike i propise vezane uz djelatnost institucije u kojoj se odvija praksa.

IZBORNA LITERATURA

Literaturu određuje mentor iz prihvatne institucije – stručne baze, a odnosi se na zakone, pravilnike i propise vezane uz djelatnost institucije u kojoj se odvija praksa.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU**POHAĐANJE NASTAVE**

Studenti su obavezni aktivno sudjelovati u stručnoj praksi.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

- Usmeno
- Pismeno:
  - a) oglasna ploča Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta u Rijeci
  - b) web stranice Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta u Rijeci
  - c) preko sustava Merlin

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Konzultacije
e-mail

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Nema.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Studenti su obavezni redovito pohađati te aktivno sudjelovati u stručnoj praksi. Studenti su obavezni izvršiti sve radne zadatke u dogovoru s mentorom/voditeljem stručne prakse u prihvatnoj instituciji. Studenti su obavezni podnijeti Izvještaj/Dnevnik prakse.

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	7. i 21. 2. 2025. g.
Ljetni	18. 6. i 2. 7. 2025. g.
Jesenski	27. 8. i 10. 9. 2025. g.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEMA
1.	Stručna praksa
	Terenska nastava će se izvoditi prema programu objavljenom na internetskim stranicama Odsjeka za povijest. Točan datum izvođenja

terenske nastave bit će dogovoren sa studentima na uvodnom predavanju.

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Primijeniti usvojeno teorijsko znanje u praktičnom dijelu koji se dotiče uz područje obavljanja stručne prakse.	Studenti obavljaju praksu radeći na konkretnim projektnim zadacima koje zadaje nastavnik/mentor ili mentor/vanjski stručnjak. Stručna praksa može se izvoditi ili u prihvatnoj instituciji (stručna baza), kroz rad s dodijeljenim mentorom/vanjskim stručnjakom, ili u redovnom nastavnom procesu na fakultetu, kroz rad s nastavnikom/mentorom koji osmišljava i prati izvođenje radnih zadataka. Pri odabiru kolegija Stručna praksa studenti u dogovoru s mentorom osmišljavaju radne zadatke temeljem građe i izvora iz odabranog povijesnog razdoblje. U sklopu kolegija Stručna praksa ulazi i terenska nastava te studijska putovanja, pri kojima studenti također odrađuju radne zadatke koje pripremaju tijekom nastave, a izlažu ih na terenu.	Individualni rad; rad u grupi; izrada i prezentacija projekta	Zadaci izvedbe; izlaganje; prezentacija
Samostalno provesti istraživanje na građi i izvorima.		Individualni rad; rad u grupi; mentorski rad; istraživanje izvorne građe.	Zadaci izvedbe; izlaganje; prezentacija
Osmisliti i provesti vlastiti projekt pod stručnim vodstvom mentora.		Individualni rad; rad u grupi; mentorski rad; izrada i prezentacija projekta	Zadaci izvedbe; izlaganje; prezentacija
Samostalno izložiti rezultate rada na stručnoj praksi.		Individualni rad; rad u grupi; izrada i prezentacija projekta	Zadaci izvedbe; izlaganje; prezentacija
Prilagođavati se radnom okruženju i orijentaciji ka budućem zaposlenju.		Individualni rad; rad u grupi; izrada i prezentacija projekta	Zadaci izvedbe; izlaganje; prezentacija

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Historiografija antisemitizma i holokausta: Interpretacije, pristupi i debate
Studij	Sveučilišni prijediplomski studij <i>Povijest</i> (dvopredmetni)
Semestar	II., IV., VI.
Akadska godina	2024./2025.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	0+15+15
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da
Nositelj kolegija	prof. dr. sc. Vjeran Pavlaković
Kabinet	F-804
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka
Telefon	
e-mail	vjeran.pavlakovic@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	dr. sc. Lovro Kralj, asistent
Kabinet	F-437
Vrijeme za konzultacije	Dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka
Telefon	099 827 8197
e-mail	lovro.kralj@uniri.hr ; kralj_lovro@phd.ceu.edu
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
<p>Kolegij se sastoji od jedanaest tematskih cjelina koje obuhvaćaju glavne debate u historiografskom polju Holokausta i antisemitizma:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Definicije antisemitizma i konceptualna povijest termina 2) Interpretacije antisemitizma koje se svode na <i>longue duree</i> pristup, odnosno tzv. škola misli eternalizma koja naglašava kontinuitet antisemitskih stavova od antike do današnjice 3) Interpretacije antisemitizma koje naglašavaju <i>histoire événementielle</i>, odnosno tzv. škole kontekstualizma i modernizma. 4) Antisemitizam u komparativnoj perspektivi i povijest antisemitskih pokreta od kraja 19. st. do 1945. godine. 5) Debate o ulozi i presudnom značaju rasizma kao jednom od glavnih uzročnika Holokausta 6) Debate o uzročnosti holokausta koje stavljaju naglasak na ideologiju, intelektualnu povijest i tzv. škole intencionalizma. 7) Debate o uzročnosti holokausta koje stavljaju naglasak na strukturalne faktore prilikom donošenja odluke o „Konačnom rješenju židovskog pitanja,“ odnosno tzv. funkcionalistička škola. 8) Debate koje problematiziraju odnos „centra“ i „periferije“ u studijama holokausta 9) Debate o pitanju unikatnosti Holokausta kao povijesnog fenomena 10) Debate, interpretacije i pristupi počiniteljima holokausta i genocida („perpetrator studies“) 11) Holokaust i rodne studije. 	
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA	
<p>Nakon odslušanog kolegija studenti će biti sposobni:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) identificirati i kritički evaluirati glavne teorije, pristupe i debate u historiografiji vezanoj za antisemitizam i holokaust, 2) usporediti i objasniti različite metodološke pristupe temama antisemitizma i holokausta, 3) prepoznati, geografski locirati i usporediti različite antisemitske i fašističke pokrete u Europi u periodu od 19. stoljeća do 1945. godine. 4) kritički preispitati postojeće teorije o uzrocima holokausta, dovesti ih u svezu s „germanocentrističkim“ i „pan-europskim“ pristupima te objasniti razlike između njih, 5) identificirati i vrednovati različite motive među različitim razinama (makro, mezo, mikro) 	

odlučivanja među počiniteljima, počevši od ideologije i rasizma do ne-ideoloških faktora poput ekonomskih, pragmatičnih, društvenog pritiska, uzlazne socijalne mobilnosti, discipline i poslušnosti.

Studenti će također moći:

6) interpretirati glavne argumente koji se odnose na ontološki status Holokausta u odnosu na škole misli koje se pozivaju na „komparativizam“ (studije genocida) i one koje se pozivaju na „unikatnost“ holokausta kao povijesnog fenomena,

7) objasniti na koji je način uključivanje „marginalnih“ grupa proganjanih tokom holokausta, poput Roma, žena, homoseksualaca itd., promijenilo interpretacije o holokaustu u posljednja dva desetljeća.

Putem analize primarnih izvora studenti će također moći 8) usporediti izvore iz različitih zemalja, kontekstualizirati ih te identificirati sličnost i razlike u povijesnim procesima,

9) demonstrirati znanje o teorijama kroz primjenu istih na primarne izvore čime će moći procijeniti prednosti i mane raznih eksplanatornih modela.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
	X	X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
		X	

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1	0
Aktivnosti u nastavi	0,25	10
Samostalno istraživanje	0,50	30
Prezentacija	0,25	10
Seminarski rad	1	50
UKUPNO	3	100

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Seminarski rad – odnosi se na pisani rad u kojem će studenti implementirati konceptualna, teorijska i empirijska znanja stečena kroz kolegij. Studenti mogu napisati 1) kritički osvrt na neku od postojećih tema koristeći sekundarnu literaturu ili 2) istraživački rad u kojem će biti korišteni primarni izvori. Očekivana dužina seminarskog rada je od 12-15 stranica (font Times New Roman, veličina 12, razmak 2,0) uključujući fusnote i bibliografiju koja će biti u skladu s „Chicago Manual of Style“ referencama. U seminarskom radu studenti će koristiti minimalno 6 jedinica literature (jedinica se referira na: primarne izvore, akademske članke, stručne knjige). Studenti su dužni predati seminarski rad putem e-maila 7 dana prije datuma održavanja odabranog ispitnog roka. Seminarski rad nosi ukupno 50% bodova koje nosi čitavi kolegij.

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Timothy Snyder. *Krvava prostranstva: Europa između Hitlera i Staljina* (Zaprešić: Fraktura, 2018).

Bauman Zygmunt. *Modernost i holokaust* (Zagreb: TIM press, 2017).

Marija Vulesica. „Povijest i razmatranje pojma antisemitizam“ *Studia lexicographica : časopis*

za leksikografiju i enciklopedistiku, Vol. 3 No. 1-2(4-5), (2009): 65-75.

<https://hrcak.srce.hr/file/162965>

IZBORNA LITERATURA

Yehuda Bauer. "In Search of a Definition of Antisemitism" in Approaches to Antisemitism: Context and Curriculum, ed. Michael Brown. (New York: American Jewish Committee, 1994): 10-23.

Hyam Maccoby, Antisemitism and Modernity: Innovation and Continuity. London, New York: Routledge, 2006. 1-38.

Shulamit Volkov. "Antisemitism Old and New," Germans, Jews, and Antisemites: Trials in Emancipation. (Cambridge, New York: Cambridge University Press, 2006): 67-91.

Reinhard Rürup, "Anti-Jewish Prejudices, Antisemitic Ideologies, Open Violence: Antisemitism in European Comparison from the 1870s to the First World War. A Commentary." Quest.

Issues in Contemporary Jewish History. Journal of Fondazione CDEC, No. 3 (2012): 289-301.

David O. Pendas, Mark Roseman, Richard F. Wetzell. "Introduction" Beyond the Racial State: Rethinking Nazi Germany (Cambridge: Cambridge University Press, 2017): 1-30.

Dan Stone. "The Decision-Making Process in Context." Histories of the Holocaust (Oxford: Oxford University Press, 2010): 64-112.

Dirk Moses "Structure and Agency in the Holocaust: Daniel J. Goldhagen and His Critics" History and Theory, Vol. 37, No. 2. (1998): 194-219.

Dan Stone. "The 'Final Solution': A German or European Project?" Histories of the Holocaust (Oxford: Oxford University Press, 2010): 13-63.

Daniel Blatman. "Holocaust scholarship: towards a post-uniqueness era" Journal of Genocide Research, 17:1 (2015): 21-43.

Helene Sinnreich. "And It Was Something We Didn't Talk about": Rape of Jewish Women During the Holocaust," Holocaust Studies 14: 2 (2008): 1-22.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su dužni biti nazočni na 70% predavanja.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Merlin, e-mail

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Merlin, e-mail

NAČIN POLAGANJA ISPITA

/

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

ISPITNI ROKOVI

Zimski 10. i 24. 2. 2025.

Ljetni 30. 6. i 14. 7. 2025.

Jesenski 29. 8. i 12. 9. 2025.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEMA
I.	Uvod
II.	Definicije antisemitizma
III.	Eternalistički pristup antisemitizmu
IV.	Kontekstualistički pristup antisemitizmu
V.	Antisemitizam u komparativnoj perspektivi
VI.	Rasizam, antisemitizam i holokaust
VII.	Funkcionalistički i intencionalistički pristup holokaustu I
VIII.	Funkcionalistički i intencionalistički pristup holokaustu II

IX.	„Centar“ i „periferija“ u istraživanju holokausta
X.	Unikatnost holokausta i komparativne studije genocida
XI.	Studije počinitelja holokausta i genocida I.
XII.	Studije počinitelja holokausta i genocida II.
XIII.	Regionalna povijest holokausta
XIV.	Holokaust i rodne studije
XV.	Zaključak

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Identificirati i kritički evaluirati glavne teorije, pristupe i debate u historiografiji vezanoj za antisemitizam i holokaust	Uvod; Definicije antisemitizma; Eternalistički pristup antisemitizmu;	Čitanje literature, predavanja, sudjelovanje u diskusiji; Individualni rad;	Sudjelovanje u diskusiji, seminarski rad
Usporediti i objasniti različite metodološke pristupe temama antisemitizma i holokausta	Kontekstualistički pristup antisemitizmu; Antisemitizam u komparativnoj perspektivi;	Čitanje literature, predavanja, sudjelovanje u diskusiji; Individualni rad;	Sudjelovanje u diskusiji, seminarski rad
Prepoznati, geografski locirati i usporediti različite antisemitske i fašističke pokrete u Europi u periodu od 19. stoljeća do 1945. godine.	Rasizam, antisemitizam i holokaust; Funkcionalistički pristup holokaustu I i II;	Čitanje literature, predavanja, sudjelovanje u diskusiji; Individualni rad;	Sudjelovanje u diskusiji, seminarski rad
Kritički preispitati postojeće teorije o uzrocima holokausta, dovesti ih u svezu s „germanocentrističkim“ i „pan-europskim“ pristupima te objasniti razlike između njih	„Centar“ i „periferija“ u istraživanju holokausta; Unikatnost holokausta i komparative studije genocida;	Čitanje literature, predavanja, sudjelovanje u diskusiji; Individualni rad;	Sudjelovanje u diskusiji, seminarski rad
Identificirati i vrednovati različite motive među različitim razinama (makro, mezo, mikro) odlučivanja među počiniteljima, počevši od ideologije i rasizma do ne-ideoloških faktora poput ekonomskih, pragmatičnih, društvenog pritiska, uzlazne socijalne mobilnosti, discipline i poslušnosti.	Studije počinitelja holokausta i genocida I i II; Holokaust i rodne studije; Zaključak	Čitanje literature, predavanja, sudjelovanje u diskusiji; Individualni rad;	Sudjelovanje u diskusiji, seminarski rad
Interpretirati glavne argumente koji se odnose na ontološki		Čitanje literature, predavanja, sudjelovanje u diskusiji;	Sudjelovanje u diskusiji, seminarski rad

<p>status holokausta u odnosu na škole misli koje se pozivaju na „komparativizam“ (studije genocida) i one koje se pozivaju na „unikatnost“ holokausta kao povijesnog fenomena.</p>		<p>Individualni rad;</p>	
<p>Objasniti na koji je način uključivanje „marginalnih“ grupa proganjanih tokom Holokausta, poput Roma, žena, homoseksualaca itd., promijenilo interpretacije o Holokaustu u posljednja dva desetljeća.</p>		<p>Čitanje literature, predavanja, sudjelovanje u diskusiji;</p> <p>Individualni rad;</p>	<p>Sudjelovanje u diskusiji, seminarski rad</p>
<p>Usporediti izvore iz različitih zemalja, kontekstualizirati ih te identificirati sličnost i razlike u povijesnim procesima.</p>		<p>Čitanje literature, predavanja, sudjelovanje u diskusiji;</p> <p>Individualni rad;</p>	<p>Sudjelovanje u diskusiji, seminarski rad</p>
<p>Demonstrirati znanje o teorijama kroz primjenu istih na primarne izvore čime će moći procijeniti prednosti i mane raznih eksplanatornih modela.</p>		<p>Čitanje literature, predavanja, sudjelovanje u diskusiji;</p> <p>Individualni rad;</p>	<p>Sudjelovanje u diskusiji, seminarski rad</p>

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Rimsko osvajanje istočnog Jadrana (229. – 35. g. pr. Kr.)		
Studij	Sveučilišni prijediplomski studij <i>Povijest</i> (dvopredmetni)		
Semestar	II., IV., VI.		
Akadska godina	2024./2025.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	15+15+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da		
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Feđa Milivojević		
	Kabinet	F-439	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka		
	Telefon	051/265-734	
	e-mail	feda.milivojevic@uniri.hr	
Suradnik na kolegiju			
	Kabinet		
	Vrijeme za konzultacije		
	Telefon		
	e-mail		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
<p>Osnove uređenja i funkcioniranja Rimske Republike u 3. st. pr. Kr. Rim – pobjednik punskih ratova. Agronovo Ilirsko Kraljevstvo. Prvi ilirski rat. Međuratno razdoblje i podjela moći na istočnom Jadranu. Demetrije Farski i Drugi ilirski rat. Skerdilaida. Istočni Jadran između Rima i Makedonije – Prvi makedonski rat. Drugi makedonski rat. Treći makedonski i Treći ilirski rat. Anicijeva podjela Ilirika i posljedice. Rimska kampanja protiv Delmata 156./155. g. pr. Kr. Kampanja Fulvija Flaka protiv Ardiječaca i Plereja 135. g. pr. Kr. Tuditanova kampanja 129. g. pr. Kr. Metel i Delmati 119. g. pr. Kr. Kampanja Gaja Koskonija 78.-76. g. pr. Kr. Uspon Gaja Julija Cezara. Formiranje provincije Ilirik. Ilirik u Cezarovim planovima. Događaji Cezarova prokonzulata. Napad Pirusta. Delmati i Promona. Japodski napad na Tergeste i Akvileju. Izbijanje građanskog rata i ratne operacije u Iliriku 49.-47. g. pr. Kr. – Kornificije, Sulpicije, Vatinije, Polion. Ilirik tijekom drugog trijumvirata. Oktavijanova kampanja 35.-33. g. pr. Kr. – Japodi, Segestani, Delmati.</p>			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
<p>Nakon odslušanog i položenog kolegija studenti će biti sposobni:</p> <ol style="list-style-type: none"> nabrojati i opisati rimske vojne intervencije na istočnoj obali Jadrana, njihov tijek i najvažnije posljedice; definirati osnovne pojmove i probleme vezane uz rekonstrukcije rimskih vojnih operacija; objasniti uzročno-posljedične veze koje su dovele do rimskih kampanja na istočnom Jadranu; razlikovati povijesne procese koji dovode do uspostave rimskih provincija s naglaskom na teritorij istočnog Jadrana i provinciju Ilirik; kritički analizirati povijesne izvore; formulirati vlastito mišljenje o određenim rimskim kampanjama, njihovom tijeku i posljedicama. 			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X		X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1	0
Aktivnost u nastavi	0,5	20
Kolokvij	0,5	30
ZAVRŠNI ISPIT	1	50
UKUPNO	3	100

Opće napomene:

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- Tijekom nastave student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- Na završnom ispitu student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%, ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

J. J. Wilkes, *Dalmatia*, Harvard, 1969. (odabrana poglavlja)
 S. Bilić-Dujmušić, *Oktavijanova kampanja protiv Delmata 34.-33. g. pr. Kr.*, doktorski rad, Sveučilište u Zadru, 2005. (odabrana poglavlja)
 M. Šašel Kos, *Appian and Illyricum*, Ljubljana, 2005. (odabrana poglavlja)
 R. Matijašić, *Hrvatske zemlje u antici do cara Dioklecijana*, Zagreb, 2009. (odabrana poglavlja)
 Apijan, *Ilirski ratovi* (bilo koje izdanje).
 Polibije, *Povijest* (bilo koje izdanje).
 Dion Kasije, *Rimska povijest* (bilo koje izdanje).

IZBORNA LITERATURA

S. Čače, Prilozi proučavanju političkog uređenja naroda sjeverozapadnog Ilirika, *Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru*, 18.
 S. Čače, *Dalmatica Straboniana* (Strabon, Geogr. 7, 5, 5), *Diadora*, 16-17.
 M. Zaninović, *Ilirski ratovi*, Zagreb, 2015.
 S. Bilić-Dujmušić, Farska bitka, *Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku*, Vol. 110 No. 1, 2017.
 M. Šašel Kos, *Zgodovinska podoba prostora med Akvilejo, Jadranom in Sirmijem pro Kasiju Dionu i Herodijanu / A Historical Outline of the Region between Aquileia, the Adriatic, and Sirmium in Cassius Dio and Herodian*, Ljubljana, 1986.
 M. Šašel Kos, The Roman conquest of Dalmatia in the light of Appian's Illyrike, dall'Adriatico al Danubio, L'Illyrico nell' età greca e romana, *Atti del convegno internazionale Cividale del Friuli*, 25-27 settembre, 2004.
 Napomena: Studenti će tijekom nastave dobiti upute o korištenju literature, te će u sklopu seminarskog rada dobiti posebne tekstove iz antičkih književnih izvora, te sekundarne literature na kojima će raditi analize.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su dužni biti nazočni na 70% predavanja.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

- Usmeno
- Pismeno:
  - a) oglasna ploča Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta u Rijeci

b) web stranice Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta u Rijeci c) Merlin	
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA	
Konzultacije prema rasporedu; e-mail.	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Usmeno.	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	3. i 17. 2. 2025. g. u 11:00h
Ljetni	16. i 30. 6. 2025. g. u 11:00h
Jesenski	28. 8. i 11. 9. 2025. g. u 11:00h
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEMA
I.	Uvodno predavanje
II.	Postavljanje pozornice: ilirska plemena i grčka kolonizacija Jadrana.
III.	Nastanak Ilirskog kraljevstva. Prvi i drugi ilirski rat.
IV.	Rim i Filip V. Treći ilirski rat i kraj.
V.	Rat protiv Delmata 156./155. g. pr. Kr.
VI.	Ardijejci i Plereji. Tuditanova kampanja 129. g. pr. Kr.
VII.	Metel i Delmati 119. g. pr. Kr.
VIII.	Kolokvij
IX.	Kampanja Gaja Koskonija 78.-76. g. pr. Kr.
X.	Cezar i Ilirik – osnutak provincije.
XI.	Rimski građanski rat i istočna obala Jadrana I.
XII.	Rimski građanski rat i istočna obala Jadrana II.
XIII.	Oktavijanova kampanja u Iliriku I.
XIV.	Oktavijanova kampanja u Iliriku II.
XV.	Pacifikacija - Batonov ustanak

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Nabrojati i opisati rimske vojne intervencije na istočnoj obali Jadrana, njihov tijek i najvažnije posljedice.	Osnove uređenja i funkcioniranja Rimske Republike u 3. st. pr. Kr. Rim – pobjednik punskih ratova. Agronovo Ilirsko Kraljevstvo. Prvi ilirski rat. Međuratno razdoblje i podjela moći na istočnom Jadranu. Demetrije Farski i Drugi ilirski rat.	Predavanje. Rasprava.	Sudjelovanje u raspravi. Kolokvij. Završni ispit.
Definirati osnovne pojmove i probleme vezane uz rekonstrukcije	Skerdilaida. Istočni Jadran između Rima i Makedonije – Prvi makedonski rat. Drugi makedonski rat.	Predavanje. Rasprava.	Sudjelovanje u raspravi. Kolokvij. Završni ispit.

rimskih vojnih operacija.	<p>Treći makedonski i Treći ilirski rat. Anicijeva podjela Ilirika i posljedice. Rimski kampanja protiv Delmata 156./155. g. pr. Kr. Kampanja Fulvija Flaka protiv Ardijejaca i Plereja 135. g. pr. Kr. Tuditanova kampanja 129. g. pr. Kr. Metel i Delmati 119. g. pr. Kr. Kampanja Gaja Koskonija 78.-76. g. pr. Kr. Uspon Gaja Julija Cezara. Formiranje provincije Ilirik. Ilirik u Cezarovim planovima. Događaji Cezarova prokonzulata. Napad Pirusta. Delmati i Promona. Japodski napad na Tergeste i Akvileju. Izbijanje građanskog rata i ratne operacije u Iliriku 49.-47. g. pr. Kr. – Kornificije, Sulpicije, Vatinije, Polion. Ilirik tijekom drugog trijumvirata. Oktavijanova kampanja 35.-33. g. pr. Kr. – Japodi, Segestani, Delmati.</p>		
Objasniti uzročno-posljedične veze koje su dovele do rimskih kampanja na istočnom Jadranu.		<p>Predavanje. Rad na izvornim povijesnim tekstovima i prikazima arheološkog materijala (samostalno i rad u grupi). Rasprava.</p>	<p>Sudjelovanje u raspravi.</p>
razlikovati povijesne procese koji dovode do uspostave rimskih provincija s naglaskom na teritorij istočnog Jadrana i provinciju Ilirik.		<p>Predavanje. Rasprava.</p>	<p>Sudjelovanje u raspravi. Kolokvij. Završni pismeni ispit.</p>
Kritički analizirati povijesne izvore.		<p>Predavanje. Analiza izvora (samostalno i rad u grupi). Rasprava.</p>	<p>Sudjelovanje u raspravi. Kolokvij.</p>
Formulirati vlastito mišljenje o određenim rimskim kampanjama, njihovom tijeku i posljedicama.		<p>Predavanje. Rasprava.</p>	<p>Sudjelovanje u raspravi. Kolokvij. Završni ispit.</p>

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Pomoćne povijesne znanosti I		
Studij	Sveučilišni prijediplomski studij <i>Povijest</i> (dvopredmetni)		
Semestar	2., 4., 6.		
Akadska godina	2024./2025.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne		
Nositelj kolegija	izv. prof. dr. sc. Tomislav Popić		
	Kabinet	F-435	
	Vrijeme za konzultacije	četvrtkom 11:00-11:45, petkom 12:00-12:45 i on-line po dogovoru	
	Telefon		
	e-mail	tpopic@gmail.com	
Suradnik na kolegiju			
	Kabinet		
	Vrijeme za konzultacije		
	Telefon		
	e-mail		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
<p>Cilj kolegija je upoznati studente s nekoliko najvažnijih pomoćnih povijesnih disciplina koje se svakodnevno koriste u istraživanjima kasnoantičke, srednjovjekovne, pa i ranomoderne povijesti – epigrafijom, paleografijom, diplomatikom i kronologijom – i na taj način razvijati početne vještine čitanja i datiranja pisanih tragova prošlosti. Sukladno tome na kolegiju će se obraditi sljedeće teme:</p> <p>Epigrafija – Pregled istraživanja u Hrvatskoj i svijetu. Antička epigrafska baština. Paleografija – Pregled njezina razvoja u Hrvatskoj i svijetu. Razvoj i vrste pisama. Latinska paleografija. Kasnoantička i srednjovjekovna pisma. Kratice. Diplomatika – Razvoj diplomatike. Struktura isprave. Vanjske i unutarnje karakteristike isprave. Javna i privatna isprava. Ustroj i djelovanje kancelarija. Kronologija – Mjerenje vremena. Različiti stilovi datiranja, elementi datuma, korištenje kronoloških tablica.</p>			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
Po odslušanom i položenom kolegiju studenti će biti sposobni:			
<ul style="list-style-type: none"> objasniti i demonstrirati metode pomoćnih povijesnih disciplina obuhvaćenih ovim predmetom. koristiti praktične vještine za samostalno istraživanje. samostalno identificirati različita srednjovjekovna pisma i čitati ih u izvornoj građi. objasniti različite načine datiranja kroz povijest i primijeniti ih u praktičnom radu.			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X		X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
X			
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	

Pohađanje nastave	1	0
Aktivnost na nastavi	0,20	20
Terenska nastava	0,10	10
Kolokvij 1	0,60	30
Kolokvij 2	0,55	20
Kolokvij 3	0,55	20
UKUPNO	3	100

Opće informacije:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

STIPIŠIĆ, Jakov, *Pomoćne povijesne znanosti u teoriji i praksi*, Zagreb, 1990.

ŠANJEK, Franjo, *Latinska paleografija i diplomatika*, Zagreb, 2005.

IZBORNA LITERATURA

MATIJAŠIĆ, Robert, *Uvod u latinsku epigrafiju*, Pula, 2002.

MATIJEVIĆ SOKOL, Mirjana, *Studia diplomatica: rasprave i prinosi iz hrvatske diplomatike*, Zagreb, 2014.

KAPITANOVIĆ, Vicko, *Povijesna vrela i pomoćne znanosti*, Split, 2012.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su dužni biti nazočni na 70% predavanja.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

- Usmeno
- Pismeno:
  - a) oglasna ploča Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta u Rijeci
  - b) web stranice Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta u Rijeci
  - c) Merlin
  - d) e-mailom

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Konzultacije prema rasporedu; e-mail.

NAČIN POLAGANJA ISPITA

-

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

ISPITNI ROKOVI

Zimski

Ljetni	27.6. 2025. i 11.7.2025. u 9 sati
Jesenski	5.9.2025. i 19.9.2025. u 9 sati
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
I.	Uvod u kolegij. Obveze studenata. Pomoćne povijesne znanosti u Hrvatskoj i svijetu.
II.	Uvod u epigrafiju, antička epigrafička baština.
III.	Uvod u paleografiju, pregled latiničnog pisma od antike do kasnog srednjeg vijeka.
IV.	Beneventana i karolina
V.	Gotica i humanistika
VI.	I. kolokvij – epigrafija i paleografija
VII.	Diplomatika, strukture isprava, javne i privatne isprave.
VIII.	Kronologija, teorijska razmatranja, stilovi datiranja
IX.	Kronologija, praktični primjeri
X.	II. kolokvij – diplomatika i kronologija
XI.	Posjet arhivu
XII.	Rad na izvornoj građi.
XIII.	Rad na izvornoj građi.
XIV.	Rad na izvornoj građi.
XV.	III. kolokvij – transliteracija dokumenta

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Objasniti i demonstrirati metode pomoćnih povijesnih disciplina obuhvaćenih ovim predmetom	Epigrafija – Pregled istraživanja u Hrvatskoj i svijetu. Antička epigrafska baština. Paleografija – Pregled njezina razvoja u Hrvatskoj i svijetu. Razvoj i vrste pisama. Latinska paleografija. Kasnoantička i srednjovjekovna pisma. Kratice. Diplomatika – Razvoj diplomatike.	- predavanje - rasprava	- kolokvij
Koristiti praktične vještine za samostalno istraživanje	Struktura isprave. Vanjske i unutarnje karakteristike isprave. Javna i privatna isprava. Ustroj i djelovanje kancelarija. Kronologija – Mjerenje vremena. Različiti stilovi datiranja, elementi datuma, korištenje kronoloških tablica.	- predavanje - rasprava - čitanje izvorne građe	- kolokvij - sudjelovanje u raspravama
Samostalno identificirati različita srednjovjekovna pisma i čitati ih	Paleografija – Pregled njezina razvoja u Hrvatskoj i svijetu. Razvoj i vrste pisama. Latinska paleografija. Kasnoantička i srednjovjekovna pisma. Kratice.	- predavanje - rasprava - čitanje izvorne građe	- kolokvij - sudjelovanje u raspravama

u izvornoj građi			
Objasniti različite načine datiranja kroz povijest i primijeniti ih u praktičnom radu	Kronologija – Mjerenje vremena. Različiti stilovi datiranja, elementi datuma, korištenje kronoloških tablica.	<ul style="list-style-type: none"> - predavanje - rasprava - rad na izvorima 	<ul style="list-style-type: none"> - kolokvij - sudjelovanje u raspravama